

Rado dviejų Kauno pilių liekanas

Manoma, kad tai 1362 metais sudeginta pilis...- Minės Vilniaus universiteto 380 metų sukaktį. - Nauja lietuviška operetė. - Tik dabar pašalino minas.

Kasinėtojai atrado, kad toje vietoje, kur dabar matomos Kauno pilies sienų ir bokštų liekanos, praityje stovėjo dar dvi pilies. Po vakarinių bokštų rado antros pilies liekanas ir daug strėlių antgalių. Manoma, kad tai ta pilis, kurioje lietuviai smarkiai gynėsi 1362 metais, bet kurią vis dėlto kryžiuočiai paėmė ir sudegino. Po to turėjo būti pastatyta trečioji Kauno pilis, kurios liekanos dar labai aiškiai matomos. O pirmoji mūrinė Kauno pilis buvo statyta greičiausia 13-me amžiuje.

Darant perkasą nuo vakarinio pilies bokšto Neries link, trijų metrų gilumoje buvo aptikta siena iš kalkėmis sutvirtintų akmenų. Ligi šiol seniausia mūrinė pilis Lietuvoje buvo laikoma Medininkų pilis ir manyta, kad prieš 14-tą amžių mūrinių pastatų Lietuvoje nebūta.

IR VILNIAUS UNIVERSITETE SUKAKTIS

Šimet prisimenama, kad sueina 380 metų nuo Vilniaus universiteto įkūrimo. Tos sukakties neniekina ir dabartiniai Vilniaus universiteto vadovai, nors čia pat prijungia prie to ir kitą "sukaktį": esą, sueina 40 metų, kaip tas universitetas buvęs "Tarybų valdžios atkurtas". (Tai buvo tipiškas "popierinis" atkūrimas, nes, išskyrus 1919 m. kovo mėnesį Kapsuko išleistą dekretą apie universiteto atkūrimą, nieko daugiau nebuvo padaryta, nes Kapsuko valdžia neturėjo turėjo bėgti iš Vilniaus).

Vistiek, sukakčių titulu, universitete buvo sukviesta "spaudos konferencija" ir

dabartinis rektorius J. Kubilius (matematikos profesorius) papasakojo, kokios išikilmės rengiamos lapkričio gale. Konferencijoj pasireiškė ir visa kita universiteto vadovybė: trys prorektorai (S. Jankauskas, S. Lazutka, J. Stankevičius), bibliotekos direktorius L. Vladimirovas, kompartijos sekr. pavaduotojas J. Mainas, komsomolo sekretorius Č. Kudaba.

LIETUVIŠKA OPERETĖ?

Kauno Muzikinis teatras įtraukė į savo repertuarą Benjaminą Gorbulskio operetę "Meilė ir skarda" (pagal V. Bložės tokio paties vardo vaidinimą).

Tas pats Benjaminas Gorbulskis pereiną sezono metu įpiršo komišką operą "Frank Kruk", pagal Cvirkos to paties pavadinimo pamfletą prieš Amerikos lietuvių. Opera buvo labai giriama prieš jos parodymą. Kiek santūriau bebūvo pagirta, kai pasirodė. Netrukus garsas apie ją visai nutilo. Publika, berods, nebūta juokiasi...

Scena iš Kauno muzikiniame teatre pastatytos komiškos operos "Frank Kruk".

LIETUVIAI PROJEKTUOJA MASKVĄ

Maskva numato įsitaisyti "miestą satelitą", tai yra naują rezidencinį priemiestį į pietvakarius nuo dabartinio miesto centro. Tuo metu yra paskelbtas beveik tarptautinio masto konkursas priemiesčiui suprojektuoti. Konkurse dalyvauti rengiasi 21 projektavimo organizacija, iš kurių aštuonios iš satelitinio krašto. Rengiasi dalyvauti ir Lietuvos miestų ir kaimo projektavimo instituto architektų grupė, kuriai vadovauja jaunosios kartos architektai Česlovas Balčiūnas ir Mečys Urbelis. Lapkričio 13 dieną tos grupės paruoštas projektas buvo parodytas architektų susirinkime Vilniuje. Diskusijose dalyvavo architektų sąjungos pirmininkas A. Cibas, vyriausias Vilniaus miesto architektas V. Mikučianis ir kt. Konkursiniai projektai turi būti baigti iki gruodžio 15 dienos. Statyba pagal priimtus projektus numatoma pradėti tik 1962 metais.

(Nukelta į 2 psl.)

SOVIETINĖ ŽVAIGŽDĖ VIRŠ MEKSIKOS...

Mikojanas aztekų krašte. - Sovietų veržimasis į JAV 'užpakalinį kiemą'.

Meksikos sostinė ruošiasi priimti retą valstybės svečią. — Chruščiovo dešinioji ranka, bolševizmo "keliaujantis pardavėjas" Mikojanas šiomis dienomis atvyksta atidaryti mokslinę-techninę-kultūrinę sovietų parodą Meksikoje.

Mikojano atvykimu pralaužiamą užvarą, gynsi prieš šimtus metų katalikiškosios Ispanijos okupuotą ir katalikiškąsias tradicijas griežtai saugojusią Ibero-Ameriką nuo komunizmo tvano.

Atsimintina, kad 20 pletinės Amerikos kraštų dar ir šiandien atsakao diplomatiškai pripažinti Sovietiją, tuo būdu su laikydami komunistinių antplūdį, kuris visada užplūsta tas valstybes, kuriose įsteigiamos sovietinės misijos. Neužmirština taip pat, kad Argentina, Urugvajus ir Meksika anuo metu diplomatinis ryšius su Maskva užmezgė ne tiek savu noru, kiek spaudžiamos savo šiaurinio kaimyno, kuris Rooseveltto eros metu stengėsi įsisteikti komunistiniams karo sąjungininkams.

Nuostabu, kad ir dabar Mikojano atvykimą paskatino naujieji JAV-Sovietijos santykių vingiai.

Kaip gi galėtų "JAV užpakalinis kiemas" (taip mėgstama pietinę Ameriką vadinti šiaurėje) atsakyti vizitą bolševikinio diktatoriaus dešiniajai rankai, kada "fasadiniuose rūmuose" su tokiomis išikilmėmis buvo priimtas pats diktatorius?

Pasirengimui epochiniam Chruščiovo vizitui Amerikoje buvo pradėti armėno Mikojano apsilankymu. Šis įvairiuose vandenyse maudytas armėnas visada

iškildavo, kaip artėjančių naujų tarptautinių konsteliacijų pranašas nuo to laiko, kai 1939 metais pasirašė prekybos sutartį su Hitleriu, o metais vėliau skolinimo-nuomavimo sutartį su Rooseveltu. Ar ir šis Mikojano vizitas nėra ženklas sovietų pasirošimų naujiems šuoliams?

Ir dabar jis atsilikusiems Ibero-Amerikos kraštams mojuoja žavios ir pelningos prekybos burty lazdele, visiškai neproletariška rankėle atidarydamas sovietinę parodą seniausiam Amerikos kontinento mieste, kurį Cortes 1521 metais pastatė ant senosios aztekų sostinės griuvėsių. Gausybė pamatytinų Mex-

1,000 dolerių lituanistinių mokyklų vadovėliams

Lietuviai gydytojai, gyveną Ohio valstijoje ir priklauso Lietuvių Gydytojų Draugijai, praėjusį šeštadienį, lapkričio 21 d., Čiurlionio ansamblio namuose turėjo metinį susirinkimą. Jį pradėjo Draugijos pirmininkas Dr. H. Brazaitis. Sugiedojus Lietuvos himną, į darbo prezidiumą buvo pakviesti — Dr. Z. Sabataitis — pirm. ir D. Kesinaitė — sekretorium.

Gydytojai, dalyvaujant ir

jų žmonoms, žiūrėjo mokslinį filmą, aptarė tolimesnę veiklą, išrinko ateinantiems metams valdybą, o pobūvy vieni su kitais arčiau susipažino.

Įprastinė Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos 1000 dolerių dovana šiais metais paskirta lituanistinių vadovėlių leidimui. Į naująją valdybą išrinkti: Alf. Čeičys, Vl. Ramanauskas, J. Skrinska, J. Stankaitis ir A. Čepulis.

Didelis Lietuvos bičiulis Europos šiaurėje - suomis Dr. Oller, buvęs Lietuvos garbės konsulas Helsinkyje, nuolat domisi lietuvių aktualijomis, stebi mūsų kultūrinio gyvenimo įvykius, politinės akcijos pastangas ir informuoja savo tautiečius suomių spaudoje.

MŪSŲ TALKININKAS EUROPOS ŠIAURĖJE

Suomis dr. Oller kalba ir rašo lietuviškai.- Džiaugiasi Lietuvių Enciklopedija. - Ar neturėtume suorganizuoti rimtesnę kitataučių informaciją?

J. PABLĖNAS

buvęs Lietuvos garbės konsulas Helsinkyje.

Jis nuolat domisi lietuvių aktualijomis, stebi mūsų kultūrinio gyvenimo įvykius ir politinės akcijos pastangas ir apie tai informuoja savo tautiečius suomių spaudoje. Jo dėka suomiai skaitė savo laikraščiuose ne tik apie Kudirkos, Vaižganto, suomių pasakų vertėjo kun. Sabaliausko ir kitas sukaiktis, bet ir apie tokį nekošerną dabarties sąlygomis įvykį, kaip Lietuvos diplomatinio šefo S. Lozoraičio notą Jungtinėms Tautoms.

Dr. R. Oller kiekvienų metų vasario 16 dieną susikviečia Lietuvos draugų būrį ir savo bute su jais paminėti Lietuvos nepriklausomybės dieną.

Savo metu išmokęs lietuvių kalbos, jis ir dabar ne tik lietuviškai kalba su lietuviais, bet ir lietuviškai susirašinėja su mūsų veikėjais.

Manydama, kad lietuviškai mokančiam narsios suomių tautos veikėjui gali praversti pagrindinis mūsų žinių šaltinis, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos centro valdyba praėjusią vasarą Dr. Oller'ui užsakė visus jau išėjusius Lietuvių Enciklopedijos tomus. Dėkodamas už juos, Dr. Oller rašo, kad enciklopedija jam "itin reikalinga ir naudinga Suomijos spaudos informavimo darbui Lietuvos klausimais".

Nuo XVII tomo Dr. Oller ir

pats pradėjo benradarbiauti Liet. Enciklopedijoje, pateikdamas jai straipsnių apie Suomijos veikėjus.

Būty labai pravartu, kad Dr. R. Oller turėtų po ranka ir visus kitus L. E. tomus, kurių, turbūt, išeis dar apie 15. Reikia tikėtis, kad ir jiems atsiras mecenatas.

Lygiai būtų pravartu, kad rimtais informaciniais šaltiniais būtų aprūpinami ir kiti didžiojo mūsų reikalo propaguotojai. Šiandieną tuo dar labai nedaug tesirūpinama. Ir mažiausia, regis, kaip tik tų mūsų institucijų, kurių programoje Lietuvos laisvinimas yra ne tik pagrindinis, bet ir vienintelis jų veikimo punktas.

Patys sau įrodinėdami, kad Lietuva turi teisę į laisvę, netoli nueisime. Laikas būtų kiek planingiau ir plačiau šiuo klausimu susirūpinti. Akis panarinę, turėtume prisipažinti, kad ligi šiol neįstengėme paruošti nė vieno išsamesnio leidinio apie Lietuvą anglų kalba. Tam, žinoma, reikia pinigų. Bet ar ne tokiems reikalams turėtų jų atsirasti iš aukų, kiekvieną vasario 16-sios proga renkamų Lietuvos laisvinimui?

Jei jų nelieta, reikia peržiūrėti daromų išlaidų tikslingumą ir apkarpyti tas, kurios Lietuvos laisvinimo akcijai yra mažiausia prasmingos. O tokių yra, ir jos, turbūt, tiek pat senos, kiek ir pats aukų rinkimas tam kilniam tikslui.

PRODUKCIJOS PAKĖLIMAS OKUPUOTOJ LIETUVOJ

- Mes tik vežame ir vežame į Maskvą, o lietuviai mums pluša... už dyką!

- Ne už dyką. Juk mes jiems leidžiame dainuoti, pasiškoti tautinių šokių ir spausdinti milijoniniu tiražu komunistinės literatūros...

Published semi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Ass'n. VILTIS, Inc. (Non-profit), 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

Telephone: Henderson 1-6344. Issued in Cleveland every Monday and Thursday.

Editor-in-Chief: Balys Gaidžiūnas. Second Class Mail Privileges Authorized at Cleveland, Ohio.

Subscription per year in advance: \$8.00. Established in 1915.

Single copy — 10 cents.

Dukart savaitinis, leidžiamas VILTIS, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Džos (Inkorp. ne pelnui), 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

Telefonas: Henderson 1-6344. Išeina Clevelande pirmadieniais ir ketvirtadieniais.

Vyr. redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Antros klasės siuntos privilegija suteikta Clevelande, Ohio.

Prenumerata metams, iš anksto mokant \$8.00. Įsteigta 1915 metais.

Atsk. Nr. kaina 10 centų.

Redaktoriai: Vyt. Gedgaudas ir J. P. Palukaitis.

REDAKCIJINĖ KOLEGIJA:

P. Bastys (Toronto), E. Čekienė (Woodhaven), R. Mieželis (Chicago), J. Pablėnas (Chicago), V. Rastenis (Brooklyn) ir St. Santvaras (So. Boston).

Ties amžina jų šventos aukos atmintimi

Lietuvos kariuomenės šventės proga Lietuvių Veteranų Sąjungos "Ramovė" Centro Valdyba sveikina visus Ramovėnus, Savanorius Kūrėjus, šaulius ir Birutinius.

Reiškiamo gilią pagarbą gyviesiems Lietuvos Laisvės kovų liudininkams-invalidams ir visiems kariams, savanoriams, partizanams, šauliams, kurie kovojo, kad Lietuva būtų laisva, ir kurie dar ir šiandieną nepraranda vilties — tiki, kad vergijon patekusi Tėvynė vėl atgaus laisvę. Jie tautos gyvybiniams tikslams dirba ir aukojasi, kiek jų jėgos ir sąlygos leidžia čia, išeivijoje, ir ten, už geležinės uždangos.

Reiškiamo pagarbą ir tiems mūsų tautos darbuotojams, kurie pasižvelgę dirba kultūrinį darbą, kurie gyvu ir spausdintu žodžiu, daina, ar scenos vaidyba prisideda prie tautos gyvybės išlaikymo, iškelia tautos vertybes, skatina tautinį susipratimą mūsų dviasį ir ryžtą, šaukia tautą vienybėn — vardan tos laisvos Lietuvos. Garbė jiems!

Šios šventės proga kreipiamės ir į visą lietuvišką jaunimą — mūsų tautos atžalyną. Brangieji jaunuoliai, gyvendami svetimojo aplinkoj, nežukite savo tėvų žemei — Lietuvai. Būkite stiprūs, kaip ažuolas, granitas, plienas... Pažinkite Lietuvos praeitį, Jos gražią, turtingą istoriją. Supraskite, kad, tik būdami susipratę, giliai mąstantieji, tikrai kultūringi lietuviai-lietuvių, galėsite būti ir svetimtaučių akyse prideramai vertinami ir gerbiami.

Jaunime! Tau teks kurti Lietuvos ateitį. Būk pasirengęs tai didžiai ir šventai pareigai. Būk pasirengęs kovoti ir aukotis, kaip tai darė tavo tėvai, atkuriant Lietuvos valstybę 1918-20 metais, kaip tavo seneliai dirbo ir aukojosi, budindami Lietuvą nepriklausomam gyvenimui. Daukanto, Basanavičiaus, Kudirkos laikais, kaip tavo protėviai aukojosi ir kovojo, kurdami Lietuvą Gedimino, Kęstučio, Vytauto Didžiojo laikais.

Šia proga pasižadėkime, ir jaunimas ir senimas, savo darbą, mokslą ir jėgas skirti Lietuvos laisvės aukurui. Tai visų mūsų šventa pareiga, uždėta mums mūsų tėvų žemės, aplaistyto partizanų krauju ir paskendusių tautos skausmuose.

Lenkiame savo galvas ties žuvusiųjų tautos laisvės kovotojų kapais. Amžina jų šventos aukos atmintis terusena kiekvieno lie-

tuvio širdyje ir tesuburi mus visus bendriems darbams tautos gyvybei išlaikyti ir prarastai laisvei atgauti.

Lietuvių Veteranų Sąjungos "Ramovė" Centro Valdyba

Lietuvoje...

(Atkelta iš 1 psl.)

TIK PO 15 METŲ PAŠALINO PAVOJŲ

Ties Berčiūnais (vasarvietė prie geležinkelio, apie 7 kilometrai nuo Panevėžio šeduvos link) į vieną pievą žmonės nerįso kojos kelti ištisą 15 metų, nuo pat karo. Ten buvęs vokiečių amunicijos sandėlis, kuris karo metu buvęs tik iš dalies tepašalintas. Pieva buvusi labai užminuota. Laimei, žmonės dar 1944 metų vasarą buvo išpėti gyvulių,

kurie neprižiūrimi įslinkdavo į pievą ir sukeldavo sprogimų.

Tik dabar pagaliau buvo atsiųsta speciali kariuonės pionierių komanda (kapitonas, seržantas ir penki kareiviai, visi rusai), kuri išsprogino kone 10 tūkstančių minučių ir šovinių. Sprogintojų komanda laikoma atlikusi "karinį žygį taikos metu", ir už tą ji buvo viešai pagirta bei apdovanota paties Pabaltijo karinės apygardos kariuomenės vado armijos generolo Batovo.

LIETUVISKA KAVINĖ VILNIUJE

Vilniuje lapkričio pradžioje buvo atidaryta nauja kavinė (Gedimino gatvė, dabar vadinamoj Stalino prospektu). Kavinė tuo žymi, kad ji yra beveik ištisai visos eilės menininkų kūrinys. Projektavo architektai Algimantas ir Vytautas Nasvyčiai. Skulptūrinis reljefas J. Kėdainio, freskos — dailininkų Vlodo Jankausko ir Vytauto Povilaičio. Bet to, rankas pridėjo keramikai: prof. Liudvikas Strolis, prof. Juozas Mikėnas, Aldona Ličkutė ir kt., ir dailininkas tekstilininkas Vladas Daujotas. Freskose vaizduojama Naglio ir Neringos legendos. Kavinė vadinama "Neringa". Vietų, tačiau, tik 200.

PROFESORIUI ŽEMAIČIUI 75 METAI

Lapkričio 14 dieną Vilniaus universiteto aktų salėje buvo iškilmingai pagerbtas profesorius Zigmas Žemaitis 75-tojo gimtadienio proga. Prof. Žemaitis buvo vienas iš pirmųjų profesorių Lietuvos universitete Kaune. Dėstė diferencinį skaičiavimą matematikos fakultete.

ISVERTĖ "FAUSTĄ"

Aleksis Churginas, pasižymėjęs klasikinės poezijos vertėjas į lietuvių kalbą, baigė varsti Goethės "Faustą". (LNA)

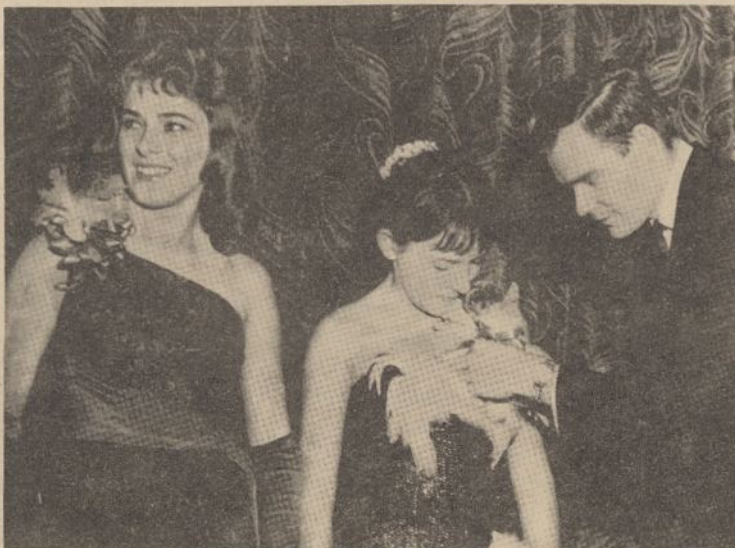
Sovietinė ...

(Atkelta iš 1 psl.)

žlugimą, pradėjo flirtą su Sovietija, kad iš Dėdės Samo išmėžus daugiau pinigų, ir leido bolševikams įrengti milžinišką nuolatinę parodą, nepaisant dvasiškos, argentiniečių antikomunistų ir bolševizmo pavergtųjų tautų organizacijų protestų, apėmė šimtai tūkstančių žmonių. Nors ten nebuvo nieko, ko negalėtų parodyti bet kuris kitas pramoninis Vakarų kraštas, bet puošnumu ir pietiečių mentalitetui pritaikytu apipavidalinimu paroda argentiniečiams padarė didelį įspūdį, atnešdama sovietams pirmą didįjį propagandinį laimę. JAV pradėjo naują nevisuomet buvusios sėkmingos P. Amerikos politikos etapą.

Ją numalšyti, atrodo, yra pagrindinis naujo Kremliaus šuolio pradėto Mikojanu vizito, tikslas. Senatorius John F. Kennedy bus labai teisingai neseniai pareiškęs, kad nebetoli jau esanti toji akimirka, "kada mes turėsime pripažinti, jog tai, ką mes tėviškai vadiname mūsų "užpalkaliniu kienu", gali tapti daug didesne grėsme mūsų saugumui, negu bet kuris tolimas žemės rutulio užkampis."

Detroito lietuvių žinios

ALT S-gos Detroito skyriaus dešimtmečio minėjimo koncerte menininkės Nerija Linkevičiūtė, Liucija Mingėlaitė ir Danutė Miškinytė turėjo didelį pasisekimą. Nuotraukoje: L. Mingėlaitė, D. Miškinytė ir J. Gilvydis, prisėgęs menininkės gėles.

J. Gaizdučio nuotrauka

ALT S-gos Detroito skyriaus dešimtmečio minėjimo

mo dalyviai sudėjo Vasario 16 gimnazijai paremti 95 dolerius. Aukos rinko ponios Puskepalaitienė ir Musteikienė.

• Inž. Eug. Bartkus, ALT S-gos pirmininkas, ir P. Vėbra, Chicagos skyriaus pirm., buvo atvykę iš Chicagos ir dalyvavo skyriaus suaktuviniame posėdyje ir vakarieneje.

• Gen. J. Černius su poniu iš Flint, Mich., lankėsi ALT S-gos skyriaus minėjimo iškilmėse. Kiek žinoma, ponai Černiai dar nėra praleidę nė vieno didesnio lietuviško parengimo Detroito.

• Į Korp! Neo-Lithuania visuotinį suvažiavimą New Yorkan iš Detroito vyks Vladas Pauza, Jaunius ir Mindaugas Gilvydžiai.

• P. Gilvydienė Chicagoje susižeidė, susilaužydama ranką. Dabar ji ten gydosi Dr. Rudoko priežiūroje.

• Aug. Rinkūnas, ALT S-gos skyriaus narys ir Dirvos skaitytojas, po 4 savaitių grįžo iš ligoninės.

• Tarptautinė tautodailės paroda International institute vyko lapkričio 19-22 dienomis. Joje ir lietuviai turėjo savo kampelį.

• A. L. T. S. Detroito skyriaus valdyba nuoširdžiai dėkoja šeiminkėms, skvriams narių žmonoms ir dukroms, padėjusioms suruošti skyriaus dešimties metų minėjimo vakarienę: vyriausiai šio vakaro šeiminkinei poniai Eugenijai Bulotienei, ponioms Musteikienei, Šeputienei Šostakienei, Stažienei, Žiedienei ir panelems D. Bitinaitei, M. Gilvydytei ir D. Vaičiūnaitei. Taip pat nuoširdžiai dėkoja meninės programos dalyvėms: Nerijai Linkevičiūtei, Liucijai Mingėlaitei ir Danutei Miškinytei.

AR APSIMOKA IŠLIKTI LIETUVIŲ?

Ar apsimoka išlikti lietuvių? — rašė Draugas 1959, 11, 12 d. numerį iš Los Angeles, Cal., atelintinių susirinkimo, kuriame šis klausimas buvo svarstomas. Ir, deja, liko neišspręstas, nes angliškai išsireikšti kartais esą lengviau, negu lietuviškai, — skundėsi jaunėlis.

Ši problema jau keleri metai diskutuojama ir kitose Los Angeles moksleivių ir net akademinio jaunimo organizacijose. Kartą ir man teko girdėti viename susirinkime tą pačią temą besiaikinant ir vis nesugebant rasti atsakymo. Skirtumas buvo tik toks, kad tada dar šis klausimas buvo statomas "Kodėl aš turiu būti lietuviu," o dabar jau pažengė į praktiškąjį klausimą sprendimą ir suformulavo "Ar apsimoka išlikti lietuviu?"

Keista, kad tokios mintys nuolat kyla amžinos vasaros krašte, saulėtojo Kalifornijoje. Negi klimato pakeitimas turėtų įtakos lietuvių tautybei. Negi nėra savaime aišku, kad lietuviu gimti, lietuviu ir mirsi. Gali priimti pilietystę, bet ne tautybę. Kad ir kaip norėtum juo būti, nei italas tavęs laikys italų, nei airis nei kitas kuris pripažins tau savo tautybę.

Nesuprantama ir tai, kad tokie neaiškumai kyla, kaip tik tam krašte, kur yra susibūrus didelis skaičius mūsų intelektualų, kūrėjų, lietuviško žodžio ir kultūros menininkų. Kitaip sakant, pajėgių asmenybių padėti tenyščiam jaunimui išieiti iš tos nežinios.

Ar negreičiau ši problema būtų išspręsta, jei vietoj nerealių klausimų svarstymo, susirinkimuose būtų paskaitoma lietuviškos kūrybos, savų referatų ir laisvalaikiais lietuviškų knygų bei laikraščių, tada ir išsireikšti būtų daug lengviau ir tautybės pasidarytų aiškesnė.

E. Čekienė,

New York

ATGAIVINKITE KNYGŲ PARDAVIMO SKYRIŲ

Dirva džiaugiuos. Daug aktualų. Tai labai gerai.

Malonu, kad Dirva nesivelia į politinę kovą su kitomis grupėmis. Tas Dirvos santūrumas jai padeda laimėti naujų draugų.

Ilustracijos labai geros. Ryškios ir nereikia su padidinauju stiklu ieškoti fotografijos bruožų. Mano noras: atgaivinkite knygų pardavimo skyrių.

A. Impulevičius, Philadelphia

REIKIA UŽUOJAUTOS, O NE GARSINIMO

Neseniai "Darbininke" skaičiau rašinį "Mano gyvenime vyrui nėra vietos". Ten rašoma apie prancūzų moterį, sulaukusią 84 m. amžiaus, neturinčią jokio moteriškumo. Bet straipsnis atspausdas moterų skyriuje.

Keista, Juk ne vien prancūzai turi tokių suvyrėjusių moterų, lietuviškai vadinamų vištgaizdžiais. Turim ir mes jų. Tai juk daugiau nelaimingi atsitikimai, verti užuojautos, o ne garsinimo laikraščiuose.

St. Kilius,

Chicago

SIŪSKITE KALĖDŲ PINIGUS DABAR:

Apisaukokite nuo paskutinės — minties skubėjimo! Jūsų giminės ir draugai gaus jūsų pinigines dovanas greitai, jei jūs dabar išsiųsite!

Šis patarnavimas duodamas visuose mūsų 69 patogiuose banko skyriuose.

Narys Federal Deposit Insurance Corporation

Gaivinantis...

yra žodis ugnim virtam Stroh's alui!

Dabar vietinėm kainom

Stroh's alus yra gaunamas daugelyje patogių formų, ir bare,

Jums patiks

Stroh's

jis šviesesnis!

THE STROH BREWERY COMPANY, DETROIT 26, MICHIGAN

Kai prakalbininkai valandomis lipa į Gedimino kalną...

O vėliau skundžiasi, kad parengimai tuštėja

Mūsųose gana gausu įvairių parengimų. Šeštadieniais ir sekmadieniais ypatingai. Kartais atsitinka taip, kad nebežinau į kurį ir bėgti. O jei dar pasitaiko krikščynos, vestuvės ar kitokios šeimyninio pobūdžio šventės ar minėjimai, tai nors persiplėš. Ypatingai esame pamėgę įvairių senųjų įvykių minėjimus. Ir minime labai senai įvykius atsitikimus, su tokiu uolumu, lyg mūsų himnas būtų tik iš vieno posmelio: "Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia". Visai užmirštame kitą labai reikšmingą posmą "Tegul dirba tavo nūdai ir žmonių gėrybės".

Nors ir neesu prisiekęs minėjimų lankytojas, tačiau neesu ir iš paskutiniųjų. Tokiuose minėjimuose susitinku senus pažįstamus, pasižneki. Tik metai iš metų tie visi pažįstami tapo per daug jau pažįstami. Bet aš dieną susitikęs seną savo bendrininką iš minėjimų ir parengimų frontų sakau jam:

- Bičiuli, kur dingai? Nebematau tavęs minėjimuose nei parengimuose. Kas atsitiko?

- Prakalbininkai išvyjo, - trumpai atšovė.

Išsikalbėjome. Ilgai svarstė priėjome išvadą, kad reikėtų be visų gerų premijų, skirti dar vieną tam galvočiui, kuris suras priemonę išnaikinti mūsų visuomenės vėžį: prakalbą.

Štai, vaizduokimės, mes šventiškai nusiteikę, ateiname į kokį svarbų mūsų tautos įvykio minėjimą. Prie durų mums teikia programą. Čia randame surašytus visus šios dienos įvykius, kaip jie vystysis. Himnai invokacija, pagrindinis žodis, dovanų teikimas, sveikinimai, meninė dalis.

Priešpaskutinį punktą pamatysime programoje, prisiekusiųjų parengimų lankytojų kaktos išrasoja. Drąsesnieji, pasigavę koridorijų rengėjų, prispiria juos prie sienos:

- Ar ilgai kalbėtojai kalbės?
- su baimės gaidele klausia.
- Ne, ne - autoritetingai užtikrina visuomenės vadas, - visiems įsakytą, kad kalbėtų po dvi minutes.

Minėjimas prasideda. Pavėluotai. Kažkuris iš programos rengėjų nepasirodė. Rengėjai laksto iš vieno kampo į kitą.

Himnas mūsų trumpas. Visi sugiedame su dvasios pakilimu. Invokacija kartais irgi būna trumpa (nevisada), bet ji reikalinga, ypatingai tiems, kurie retai į bažnyčią vaikšto. Pagrindinį žodį taip pat reikia rimtai išklausti. Ypatingai uoliai to žodžio klausosi, kurie jaučiasi didelių darbų nuveikę. Mat čia bus paminėti visi prie tos šventės prisidėję veikėjai. Šis kalbos momentas daugiausia bus ir diskutuojamas vėliau:

- Pamanykite, jis tik vėliauvas pakabino, o jam padėką pareiškė, o mano žmona ir stalus

nušluostė ir kėdes sulygino, o jos visai nepamirėjo.

Dovanų ar kitokių dalykų įteikimas irgi nenuobodus. Keičiasi žmonės. Nors ir daug kartų matyti, bet tegu sau... kartais ir prakalbų ilgų, bedėkodami už gautas gėrybes, nesako. Tai labai gerai.

Bet dėl tų dviejų minučių prasideda neaiškumai. Juokdariai... dvi minutes kalbėti. Ką gali žmogus per dvi minutes pasakyti. Ir prakalbininkai kalba.

Klauso tojai pradeda viens kitą klausinėti:

- Ar jis bendrai ilgai kalba?

- Ne. Pernai tik dešimt minučių kalbėjo. O užpernai rodos dar mažiau. Bet prieš tris metus, tai broliu, davė garo.

Dabar prasideda dalis sopulingoji. Sveikinimai. Vienas paskui kitą eina organizacijų atstovai su auksinėmis mintimis. Ir būtinai organizacijų atstovai. Rinkiniai. Demokratiškiausia tvarka. Šiaip jau piliētis negaus nei išsižioti. Turi būti organizacijos atstovai. Kai kurie (turintieji geresnę atmintį) per metų metus kartotą prakalbą atpila gana sklandžiai. Su Gedimino kalnu, grįžimu namo, kur sena močiutė prie vartų rymo belaukdama, su Maironio posmu ir kitais pagaudinimais.

Kai kuriems kalbėtojams nesisėka taip sklandžiai. Užkliuvis už reikią, vadinasi, sakysime, ir taip toliau... jie toli nenuėina. Tie, ačiū Dievui, trumpesni.

Gedimino kalno kalbėtojai daug ilgesni. Neretas iš jų, atsiminę praeitųjų metų kalbines nesekmes, atsineša smulkiai prirašytus lapus. Taip ir jauti, kaip kiekvienas lapo vertimas pagausiais eina per klausytojų nugaras.

- Dar tris lapus turi, - dūsauja salėje.

Kada prieina eilė kalbėti dešimtajam kalbėtojui, tai jis su siaubu pastebi, kad anksčiau kalbėjusieji visas temas taip gražiai jo galvoje sukrautas, išsiskė. Ir Gedimino kalnas, ir garsoji mūsų tėvynės praeitis, ir partizanai, ir savanoriai jau išminėti...

Bet kalbėtojas narsus, nelikęs pasiduoti. Išėina ir pradeda didžiąją kalbą:

- Kaip anksčiau kalbėjusieji išsitarė, paminėdami... (paminė anksčiau kalbėjusių mintis) aš norėčiau dar iš savo pusės pridėti... (prideda pernai pasakytų kalbėtojų mintis). Baigdamas savo kalbą... (salėje visuotinas lengvas atodūsis). Bet kalbėtojas visai jos nebaigia. Čia buvo tik vikrus posūkis klausytojams nuraminti. Ir taip kalba. Salėje klausytojų mažėja. Kai kurie įkiša galvą pro duris ir klausia:

- Dar kalba? Dar vis tebeli pa į Gedimino kalną?...

Ir kai priename prie meninės dalies, kurioje dalyvauja choras ir kuriai tiek daug buvo rengtasi, salėje bepalikę tik dirigento

žmona, choristų sužadėtinės ir vienas kitas piliētis be automobilio, kurį choristai žadėjo namo parvežti.

Publika pavargusi, publika piktą. Bet ar jų reikia galėtis? Ne. Juk žino kur eina, ką gaus. Taip jiems ir reikia. Daug blogiau, kai mes, prisivilioję jaunimą, įmame į Gedimino kalną vaikščioti. Jie juk dar nepatyrę, nežinojo kas jų laukia. O paskui verkiame krokodilo ašaromis: "Jaunimas nenori mūsų idėjomis gyventi. Mūsų parengimai jų nepatraukia".

Ir nepatrauks, kol nebus išgydytas mūsų visuomenės vėžys: prakalbininkis longinensis.

Programos rengėjai susirinkę posėdžio guodžiasi: "Minėjimas buvo gražus, bet jau tiek kalbėtojai".

- Sakiau, kad nereikia jo kvies-

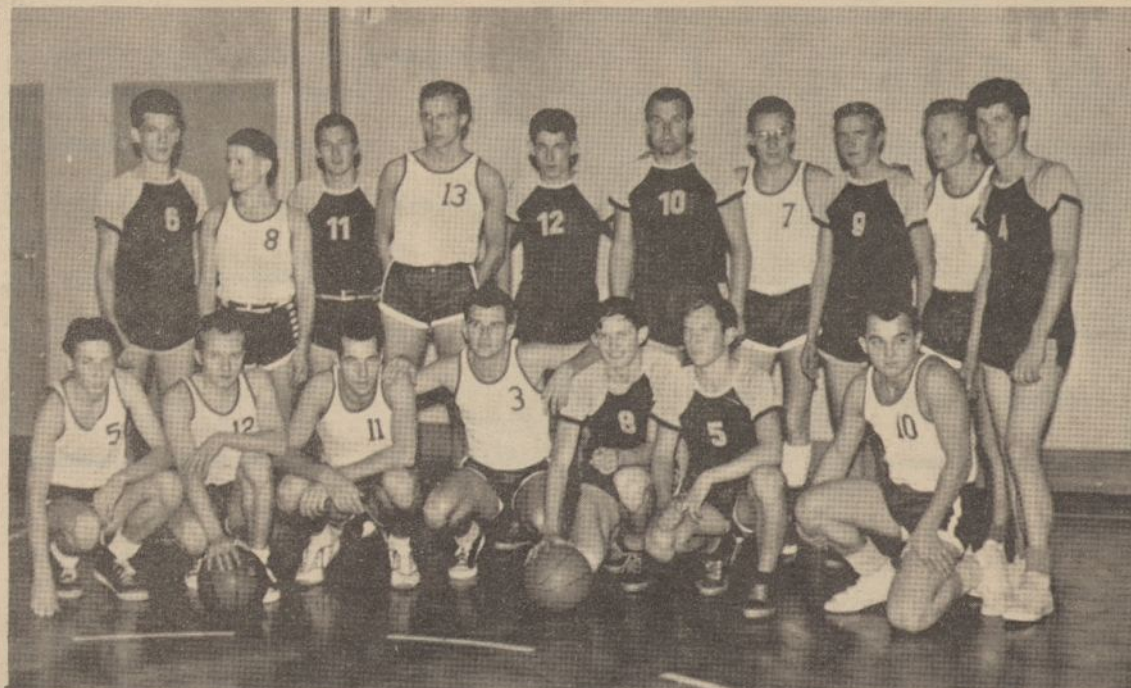
ti. Juk žinome, kad jis ilgai kalba.

- Kaip gi nekvisi. Užpyks.

Programų rengėjai mirtinai prigazdinti prakalbininkų, bijo jų moralinio, o kartais ir materialinio teroro. O susirinkusieji tautiečiai jiems nebaisūs. Pagaliau jie ir nežino jų nuotaikų. Scenoje taip užsiėmę ilgus virtinės prakalbininkų tvarkymu, kad nei naučia salės nuotaikų. Tik susirinkę posėdžiuose piktnasi:

- Tiek įdedame darbo. Visą širdį atiduodame, o lankytojų kasmet mažėja. Nyksta tėvynės meilė. Namų prisistatė, automobilį prisipirko ir nebenori grįžti į Gedimino kalną...

Klausovas Nuvargiausias

Vasario 16-osios Gimnazijos krepšininkai po sėkmingų rungtynių su vokiečių krepšininkais Mainze ir Heidelberg. Nuotraukoje lietuviai tamsiomis uniformomis: Nr. 8-Kušneraitis, 5-Baliulis, 6-Vallauga, 11-Bauras, 12-Šingžda, 10-Gailius, 9-Getneris ir 4-Kailius.

O, Kušneraitis nuotrauka

Vasario 16 Gimnazijos krepšininkų laimėjimai

Po ilgesnio laiko Vasario 16 Gimnazijos krepšininkai vėl išbandė savo jėgas svetimos aikštės. Jų paruošimas truko beveik dvejus metus, kol gimnazijos sporto mokytojas T. Gailius išdrįso su savo krepšininkais pasirodyti viešumoje. Mat 1956 ir 1957 metais emigracijos banga buvo palietusi vyresniųjų klasių moksleivių eiles. Jų tarpe beveik ir visus anuo metu Gimnazijos rinktinę sudarė žaidėjus.

Lapkričio 5 d. Gimnazijos krepšinio vienetas buvo pakviestas į Mainz, kur susitiko su Mainzo Policijos sporto klubo ir Mainzo universiteto rinktinė, kuri dalyvauja Rheinheseno krepšinio lygos pirmenybėse.

Dabartiniu metu užima antrą vietą.

Prieš rungtynes naujoje Mainzo policijos mokyklos sporto salėje jaunųjų Vasario 16 Gimnazijos krepšininkų eilėse jautėsi nervingumas: "Ar laimėsime šitas rungtynes?"

Rungtynėms prasidėjus visos abiejų būrų išblaškytos. Gerai deriniais, metimais bei sparta tuojau pavyko laimėti didesnę taškų persvarą. Tai suteikė didesnį pasitikėjimą savo sugebėjimais.

Pirmas kėlinys baigėsi 40:23 Gimnazijos naudai. Ir antrame kėlinyje Gimnazijos komanda užvaldė savo priešininką ir rungtynes užtikrintai laimėjo 82:51.

Už Gimnaziją žaidė ir taškus pelnė: Baliulis 25, Bauras 11, Gailius 32, Kailius 8, Vallauga 6, Kušneraitis 0, Getneris 0, Šingžda 0.

Antras rungtynes Vasario 16 Gimnazijos krepšinio rinktinės žaidė lapkričio 11 d. Heidelberg. Ši kartą priešininkas buvo Heidelbergo Universiteto sporto klubo (USC Heidelberg) prieauglis. Tenka pastebėti, kad Heidelbergas yra Vokietijos krepšinio tvirtovė. Heidelbergo miesto klubų žaidėjai, ypatingai USC sudaro Vokietijos krepšinio rinktinės branduolį. Heidelbergo USC krepšinio vienetas jau trejus metus iš eilės, ir tai nuo 1957 m. yra Vokietijos krepšinio čempionas. Klubą trenuoja Vokietijos krepšinio rinktinės treneris Toni Kartak,

kilęs iš Čekoslovakijos. Taigi Heidelbergo jaunimas ir krepšinio prieauglis, turėdamas gerą sales, trenerius ir galimybę stebėti geras rungtynes bei žaidėjus, turi visas sąlygas laimėti ir pakelti savo pajėgumą.

Rungtynės įvyko Heidelbergo Universiteto sporto salėje, kurioje jau 1947 metais žaidė studentai lietuviai: A.Birutis, A. Lauraitis, T. Gailius ir kiti už Erlango universiteto rinktinę, kuri tuo metu buvo sudaryta tik iš lietuvių studentų. Jie tada laimėjo Vokietijos universiteto krepšinio pirmenybes.

Rungtynėms su USC jauniais, 18 iki 19 metų jaunuoliais, prasidėjo, kaip ir pirmose rungtynėse, jautėsi Gimnazijos jaunųjų krepšininkų rutinos stoka. Bet antrajame kėlinyje mūsų jaunieji krepšininkai parodė savo gerą sugebėjimą ir priešininką užtikrintai nugalėjo 50:34 (23:22).

Tai buvo gražus laimėjimas. Po rungtynių buvo tuojau susitarta, kad Gimnazijos rinktinė galės išbandyti savo jėgas su USC dar pajėgesniu vienetu.

Gimnazijos rinktinę prieš USC jaunius sudarė ir jai taškus pelnė: Baliulis 2, Bauras 14, Dičpetris 8, Gailius 17, Kailius 6, Kušneraitis 1, Vallauga 2, Getneris 0, Šingžda 0.

Esame visiems dėkingi, kurie iki šiol nenuilstamai rėmė ir remia Lietuviją Vasario 16 Gimnaziją bei jos jaunimą, sudarydami jam sąlygas bręsti dvasiškai ir fiziškai.

Vasario 16-osios Gimnaziją Vokietijoje neseniai aplankė jos šelpėjas iš Australijos dr. Medzikauskas, (kairėje, antroje eilėje) nusifotografavęs gimnazijos sode su būreliu mokinių.

Aplankyk savo bažnyčią
PADEKOS DIENŲ

**INDUSTRIAL CATERING
COMPANY**

13510 Miles Ave.

SK 1-3510

IGNAS ŠEINIUS

4

Vėl anapus geležinės uždangos

Niekas neiškrito iš eilės, niekas nesuklupo, niekam nenuslydo šautuvas, neišslydo skydas. Tik Petrui Vindeikiui atrodė, kad žmonės pasidarė mažesni. Vieni jų šešėliai ilgėjo. Moters priešaiai jį, stiprios, valingos, galva įsitraukė į pečius, patys pečiai nuskiudo. Jis matė, kaip ji kartais turėjo net priklupti, kad atkeltų, atitaisytų šautuvą ar skydą.

Pasukimuose, saulei atsimušant skyduose, buvo ryškiai matyti, kaip vienu, sveikesnių, veidai buvo krauju įraudinę, kitų saulėje paklota drobe išbalę. Tik niekas netarė žodžio, niekas nesudejavė. Lyg skydų siena, atitvėrusi nuo pasaulio, nuo gal žingeidaujančių gatvės praeivių, atskyrė ir vienus nuo kitų. Bet Petras Vindeikis juto, kad ji ir jungė, priešingai kankintojų apskaičiavimams didino jėgas. Jo paties tirpo pečiai ir rankos, kartais linko keliai, skydo šikšnos įsigėrė delnan ir pro rankovę sulenktom alkūnėn, bet jis atlaikė nuovargį ir skausmą. Būtų buvęs vienas ar tarp svetimų, nesavų kenčiančių žmonių, būtų kritęs žemėn ar ėmęs balsu šaukti. Juk jo, nepratusio, nevalgusio, nei stiklo vandens neišgėrusio, po ilgų kelionės, laikyto be sąmonės, buvo vaikščioti sunkiai apkrauto, — jau kažin kuri valanda!

Kad būtų kiek lengviau, Petras Vindeikis bandė galvoti apie paliktus namus laisvėje, žmoną, vaikus, laimingas šeimos valandas. Apie gražią vasarvietę ir malonią aplinką, apie dėl jo pasiaukojimo gražiai sveikstančias susisiekimo aukas apskrities ligoninėje. Jei šiaip kokioj kelionėje mintys savaime ten skristų. Šioj rimties valandoj, jei kada turėtų ten skristi. Dabar jis nieko negalėjo galvoti, fiziškai negalėjo. Minčių negalėjo atkelti, smegenys buvo suvertos. Jautė tik, kad turėjo ištverti, iškentėti, atlaikyti iki paskutinio gyvybės atomo. Jautė, jei kristų, daug ką su savim patrauktų, daug kam jėgas pakirstų.

Saulė palinko, pakrypo šniptiško kalnų pusėn. Dar daugiau palinko, slydo Kalvarijos link. Žmonėms toliau neskaičiuojamas valandas kenčiant, neįtamai sumažėjus, kupron sulinkus, skydus netoli žemės velkant. Gysloms iššokus, melynų krauju pritvinkus smilkinuose ir rankose. Ausyse pradėjo spiegti, toliau miesto užmo, bolševikinių sunkvežimių keliamo, negirdint.

Švilpukas!

— Sustoti! — išversta lietuviškai.

Žmonių ratas sustojo. Kažin ar kas girdėjo švilpuką ir lietuvišką pakartojimą, bet dar matomai gyvų žmonių didelis ratas sustojo. Lyg savaime, negalėjus toliau sukintis, lyg kam jį išjungus. Šautuvai ir skydai žnektėrejo žemėn. Aplink atsivėrė miestas, praeiviai ir bolševikiniai vežimai. Tik niekas aplink nesidairė. Žmonės stovėjo kaip suvaryti žemėn. Buvo matyti tik, kaip jų krūtinės kilnojos. Lyg aikštės ir dangaus viršū oru būtų permaža.

Petro Vindeikio sustota ties bolševiku karininku. Buvo proga, turėjo ją panaudoti. Tik dar stigo kvapo, užė

ausyse ir stingo iškankinti sąnariai.

Bolševikas karininkas pats priėjo:

— Iš kur tu toks čia atsiradai? — Permetė jį pakreiptu žandu nuo galvos iki kojų.

— Esu gydytojas, — atgavo Petras Vindeikis kiek kvapą, aukščiau atkėlė galvą. — Man įdomu, kolega, ar yra kokios praktiškos prasmės... taip varginti žmones?

— Gerasis daktare, pasikrapštyk pakaušį, pagalvok. Gal mes patys žinom, ką darom? — Išsitraukė papirosą, įsižiebė, užsūrė.

Karingas bolševikas turėjo staiga atsigrįžti šonu. Kelis žingsnius nuo jo, surikusi nesavu balsu, gulėjo žemėje pastira moteriškė. Per išvargusią, ką tik ant kojų pastovinčią žmonių eilę suvirpėjo šaltas šurpas.

Petras Vindeikis metėsi pagelbai moteriškės pusėn.

— Ne tavo reikalas, žmogau! — Karininkas sulaukė jį, stvėręs rankovę. — Matai, ką pridarei savo agitacija?

Griebė iš makščių revolverį, tik tą pat akimirksni jam prireikė atsigrįžti kiton pusėn. Atstotęs šautuvu durtuvą nešėsi į jį liesas, visas gyslas įtempęs vyras. Jo pavyzdį, iš toliau, pasekė kiti du. Po kojų skydus trenkė, ilgai kaupto pykčio pakurti. Atkėlęs automatinį revolverį, bukanosis karininkas paklupdė liesą kaip pats šautuvas vyrą. Kitus du prisivijo aplink sargyboje stovėję kareiviai, šautuvų buožėmis suskaldė jų galvas. Gedimino žemę, jo pilies aikštėje, dar kartą sudrėkino lietuvių kraujas.

Ore susimaišė švilpukai, riksmas, Dievo pagalbos šauksmai, šūviai, piktos komandos.

Lietuviams įteikti šautuvai buvo tušti, skydai apsaugai netikę. Durtuvams pavartoti išaikvotos, nukankintos jėgos.

(Bus daugiau)

MIRĖ LIETUVIS

Kovojo dėl lietuviškos bažnyčios Londone, buvęs pirmuoju jos vargonininku ir duosniai rėmęs lietuviybės reikalus.- Grįžęs Lietuvon kovojo dėl Kauno lietuviškumo, o sūnui gaunant Neo Lituania spalvas verkęs iš džiaugsmo.

Gautomis žiniomis jis mirė Kaune, spalio 11 dieną.

Gimė arti Griškabūdžio, Rokiškio apskrityje. Tėvai, būdami neturintgi ūkininkai, atidavė jį meisteriui Vilniuje išmokyti siūti. Tad dar visai vaikėzas būdamas atsidūrė didmiestyje, svetimųjų tarpe, nemokėdamas nei lenkiškai nei rusiškai, nors tos kalbos tada Vilniuje dominavo.

Nebodamas vargų bei svetimos aplinkos, nenutauto, bet išmokęs amato ir gavęs meisterio titulą, išdrožė ieškoti laimės toliau nuo caro jungo. Pabuvęs Stalupėnuose, Prūsiose, patraukė toliau ir apsisitojo Londone, Anglijoje.

Londone vedė, sukūrė šeimą ir po didelių vargų įsteigė mažą siūvyklą. Tai buvo gerokai prieš pirmąjį pasaulinį karą. Tada ekonominis gyvenimas Anglijoje buvo gana sunkus, o nemokantiems angliškai buvo dar sunkesnis.

Lietuviai tada dar neturėjo savo parapijos bet buvo lenkų parapijos įnamiai Commercial Road, Jisai, kartu su kitais pasiryžusiais lietuviais ėjo pas Londono vyskupą prašyti teisės steigti savo parapiją su savo kunigu-lietuviu. Lenkai iš savo pusės vedė aršią akciją prašydami vyskupo atimesti lietuvių prašymą. Lenkai dar pradėjo lietuvius bauginti fiziniais užpuolimais. Dažniausiai tai įvykdavo šeštadieniais bei sekmadieniais prie lietuvių lankomų smuklių.

Lietuviai susibūrė grupėmis, slaptai susispiėdavo arti numatytos smuklės ir leisdavo vieną kitą lietuvių vidun išprovokuoti skaitlingesnius lenkus. Lenkams pradėjus muštynes, tuoj laukiantieji lietuviai griebdavo lenkus ir imdavo skaityti jiems šonkaulius. Tais laikais pirštinių, girdi, nevartojo mušdamies, be įvairūs šalti įrankiai buvo gana dažnai panaudojami su labai teigiamais rezultatais.

Lenkų užpuolimai po tokio pasipriešinimo sumažėjo, nors asmeniniai susidūrimai dar ilgai kartojosi. Iš kitos pusės, daug vyrų buvo pašaukti kariuomenėn, nes prasidėjo pirmasis pasaulinis karas.

Lietuviai laimėjo savo bylą ir gavo vyskupo leidimą steigti lietuvišką parapiją ir statyti savo bažnyčią.

Kiek sunkumų bei pasiaukojimo pakėlė tada toji, palyginamai, maža lietuvių kolonija Londone, sunku apskaičiuoti. Tikrai tada buvo nedaugiau 150 šeimų, išsiblaškiusių po visą Londoną. Bet pasiryžimas laimėjo ir bažnyčia buvo pastatyta. Ji ir šiandien stovi 21 The Oval, Londone.

Pirmasis klebonas buvo tas šviesios atminties kunigas Matulaitis. Tai buvo didelių gabumų, demokratiškas ir susipratęs lietuvis (Mirė senukas pensijoje, Marijonų vienuolyne, Marijampolėje, dar Nepriklausomybės laikais).

Pastatius bažnyčią ir gavus lietuvių kunigą, reikėjo vargonininko. Vėlonis buvo pramokęs groti vargonais ir taip tapo pirmuoju vargonininku, kol atvyko vargonininkas iš Lietuvos. Jis ilgą laiką vėliau buvo vadinas mas "vargamistru", nors jau tas pareigas buvo senai perdavęs.

Jo tikroji "meilė" buvo smuikas. Ir parapijai išsinuomavus salę netoli bažnyčios, su keliais kitais mėgėjais sekmadienio vakarais grodavo jaunimui pasiūkinti po mišparų. Toje salėje Dr. Šliūpas, Čarneckis ir kiti buvo atvykę su prakalbam ir rinko aukas Lietuvos reikalams. Jie buvo pakeliui iš Amerikos, Jokia rinkliava Lietuvos ar lietuviybės reikalams nepraejo be jo duosnios aukos.

Grįžo Lietuvon 1919 metais ir apsigyveno sulenkiname Kaune, kur tada buvo mažai lietuvių, o dar mažiau jų miesto savivaldybėje. Gatvių pavadinimai tada buvo rašomi trimis kalbomis - atsimeinat? Kiek kartų jis dalyvavo protestuose prieš svetimas

Jo pavardės nebuvo laikraščiuose, nebuvo dekoruotas ordinais, bet kur tik galėjo, jis ten visuomet buvo ir visur kovojo dėl lietuvių teisių...

kalbas, bet "šaltos" galvos negreit galvojo. Reikėjo smala jas tepti paliekant tik lietuviškus pavadinimus, kol pagaliau atsirado gatvių pavadinimai vien lietuvių kalba. Ir... nei vienas žydas nei lenkas nepaklydo beieškodamas reikiamos gatvės.

Veik visos Kauno bažnyčios buvo nutautintos. Prasidėjo bažnyčių lietuvinimas. Kiekvienoje demonstracijoje dalyvavo ir vedėsi sūnų, kad šis matytų, kas Lietuvos priešas ir kaip reikia kovoti už savas teises.

Atsimenate kovas dėl lietuvių pamaldų Karmelity, Šv. Trejybės, Šaritų bažnyčiose? Jo visur dalyvauta atpažinimui su rūtų šakele atlape. Jis visuomet sakydavo: "Turėdamas reikalų ar kalbėdamas su lenku, laikyk rankas kišenėse, nes kitaip apvogsi". Tai sakydavo iš gilaus patyrimo. Lenkus gerai pažinojo.

Pradėjo steigti Šaulių Sąjunga savo dūdų orkestrą (Vasario 16 dienos gatvėje - vėliau tas patalpas perėmė "Rambyn" restoranas). Įsigijo savo dūda, nes Sąjunga dar pakankamai savyneturėjo. Ir įstojo į orkestrą. Orkestrui tada vadovavo p. Mosiejavas - atsimenate? Kiek daug kartų jis yra neperšvelniausiai "nukėlęs" Kauno tipams kepure, kurie "nežinojo", jog grojamas Tautos Himnas!

Daug Karo Mokyklos auklėtinų gavo laiku savo "trikampus" ir pirmąsias žvaigžduotes, ir prieš kiekvieną pakėlimą iš kariūno į leitenantus, jis siūdavo veik per visą naktį, norėdamas laiku užbaigti daugelį atneštų švarkų. Mat tais laikais kiekvienas kariūnas turėjo pats pasirūpinti atitinkamais trikampiais ir jų prisivėmimu. Tuom jis atsimekodavo už kariūnų dainas sekmadieniais po pamaldų maršuojančios Kauno gatvėmis. Tų koncertų jis laukdavo. Karo Mokykla tais laikais buvo Duonelaičio gatvėje.

Jam tik a.a. Antanas Smetona tetiko būti prezidentu. "Jis pradėjo dirbti, rinkti žmones, daryti tvarką iš nieko. Visko trūko. Jo ideologija buvo lietuviška-gaspadoriška. Kiti vėliau atsiradę "ant gatavo" jau gudrūs buvo su visokiomis svetimybėmis iš užsienio. Kur jie tada buvo kai vokiečiai traukėsi ir kraštas buvo nualintas?" - tokia jo buvo politinė pažiūra. Nėkaip negalėjo suprasti tokio vadinamo "demokratiškumo", kada valstybės prezidentas savo demokratiškumą demonstravo važiuodamas "konke" Laisvės Alėja, žiūrėdamas į arklio pauodegį. Jam tai atrodė Lietuvos garbės bei prezidento orumo paniekimas.

Didelį pasitenkinimą jautė, kada matė studentus žyguojančius Kauno gatvėmis ir vis kartodavo: "Tai kiek inteligenty, tai vis bus daktarai, advokatai, profesoriai, visi lietuviai". Kada dalyvavo Korpi Neo-Lituania šventėje bei apeigose ir matė sūnų įgyjant spalvas, ašaros riedėjo per jo skruostus iš susijaudinimo. Korpi buršai gal atsimena įvairias progas, kada jis akompanavo pianinu jų dainoms, kurios tada aidėjo iki vėlyvos nakties Prūsų gatvėje.

Taip, jo pavardės nebuvo laikraščiuose, nebuvo dekoruotas ordinais, bet kur tik galėjo, jis ten visuomet buvo. Jis buvo visur, kur kovojo už lietuvių teises. Jis buvo vienas iš tų tūkstančių pilkų, kuklių žmonių, iš kurių atsirado mūsų Eimučiai, Lukšiai, Juozapavičiai, mūsų pirmieji savanoriai - kūrėjai, mūsų tautos nugarkaulis bei pasididžiavimas.

Jis nenorėjo apleisti Tėvynės karo metu. "Vieną kartą išvykau jaunas būdamas, daugiau nebeįvyksiu. Liksiu namie su Mama ir lauksiu kada jūs grįšite".

Nesulaukę senukas, Karo audrų nuvargintas, mirė spalio 11 dieną, Kaune. Jį vardas - Jonas Mažionis.

Tebūnie Tau, Dedkau, lengva ta brangioji Lietuvos žemelė, kurią Tu taip mylėjai.

Mama
Ona (Enė)
Jonas (Džonis) ir Karin
Aldona ir Cezaris
Marytė ir Valteris
Anūkai ir Genuť

Aplankyk savo bažnyčią Padėkos Dienoj

Fairport Bakery Inc.

FOR THE BEST IN BAKING SEE US

2096 South Taylor Rd.

1976 Coventry Rd.

3805 Payne Ave.

New Yorke lietuvės moterys tariasi pagyvinti veiklą

Lietuvių Moterų Atstovybės posėdis New Yorke įvyko lapk. 12 d., kuriame pirm. L. Bieliukienė išskėlė daug naujų minčių. Ši moterų organizacija, neseniai, įstojęs nariu į GFWC tarptautinę org-ją, įgijo teises bendradarbiauti tos org-jos anglų kalba leidžiamam Club's Women žurnale. Tai, beabejojimo, suteiks progos dažniau pagarsinti lietuvių vardą.

Posėdy buvo svarstomas ir savo leidinio organizavimas. Tuo klausimu pasisakė S. Narkeliūnaitė, siūlydama leisti pastovų biuletinį. V. Čečetienė daugiau reikšmės skyrė leidiniams anglų kalba. Dr. M. Kregždienė, A. Zubkuvienė išskėlė vienkartinio leidinio prasmę, kuris apimtų lietuvių moterų veiklą nuo senų laikų iki dabar. Tais reikalais nutarta tartis vėlesniuose būsimuose posėdžiuose.

Taip pat svarstytas ateinančių pavasarį įvyksiantis GFWC tarptautinis suvažiavimas Washingtone, kur Lietuvių Moterų Atstovybė, Washingtono klubo narių pastangomis, organizuoja lietuvišką reprezentacinį kempelį.

Posėdį pajavirino G. Matulaitytė-Rannitienė, pademonstruodama tautiškais rūbais jos mėniskai išpuoštas lietuviškas lėles, kurių ji turi padariusi visą tuziną, apgrentų aukštųjų žemaičių, vilniečių ir panašiais drabužiais.

Esčių moterų klubo 10-čio minėjimo šventėje, lapk. 16 d., dalyvauti ir sveikinimo žodį tarti sutiko pirm. L. Bieliukienė ir V. Čečetienė.

FRATERNITAS LITUANICA
GYDYTOJŲ DRAUGIJOS
SUVAŽIAVIMAS

Šv. Petro bažnyčioj, Monticello, N.J., lapk. 15 d. buvo laikuos pamaldos už Fraternitas Lituania mirusius, komunizmo nukankintus ir žuvusius korporacijos narius.

Tarptautinėje Moterų Parodoje (New Yorke, 1960 m. karalaite vainikuota Regina Kulytė, iš Brooklyno; Nuotraukie ceremonijų dalyviai: Balfo reikalų vedėjas kun. L. Jankus, vicekonsulas V. Stašinskas, A. Šileikytė ir I. Butrimaitė. V. Maželio nuotrauka

Po pamaldų suvažiavimo dalyviai Dr. V. Slavinskio rezidencijoje aptarė savo profesinius ir visuomeninius reikalus. Įvertindami mūsų akademinio jaunimo pastangas leidžiant Lituanių žurnalą ir jo reikšmę svetimųjų tarpe, korporantai paskyrė 100 dol. auką jų darbui paremti. Taip pat 100 dol. nutarė įteikti kompozitoriui V. Banaičiui, jo operos Jūratė ir Kasytis išleidimui.

Buvo svarstomi būdai, kaip ap rūpinti Lietuvoje veikiančius medicinos institutus moksline literatūra, kuri jiems būtina, ypač šiuo laiku, kai neturi ryšio su užsienio atitinkamomis institucijomis.

Korp. auksinio jubiliejaus proga pernai išleistą metrašį "Fraternitas Lituania" išsiuntinėti didžiosioms Amerikos ir kitų kraštų bibliotekoms. Ta proga

suvažiavimas išreiškė padėką dr. Balui Matulioniui už kruopštų ir gražiai atliktą darbą šį leidinį redaguojant.

Dr. Vaclovas Paprockas parodė spalvotą filmą iš pernai įvykusio jubiliejinio korporacijos suvažiavimo Čikagoj.

Suvažiavime buvo pagerbtas korporacijos pirm. dr. Vladas Ingelevičius, lapkričio 11 dieną atšventęs savo 70 - jį gimtadienį.

Po iškilmingos dalies buvo vaišės, kurių metu gydytojų pasikalbėjimams nebuvo galo.

Fraternitas Lituania valdybą sudaro dr. V. Ingelevičius - pirm. dr. V. Paprockas-sekr. ir dr. A. Snieška-išdin.

VYKUSIAI PRADETAS
BALFO VAJUS

Mes turim 500 dolerių, o dar trūksta penkių tūkstančių, - pranešė Balfo reikalų vedėjas kun. L. Jankus lapk. 15 d., Apreiškimo parapijos salėj, Brooklyne, N.Y. Balfo vajuos proga įvyksiuame koncerte.

Bet čia malonios vakaro nuotaikos negadinsim, su kepture aukų nerinksim, nes tikime, kad kiekvienas supranta ir atjaučia šiaurės taigose kenčiančių benamių savo brolių alkį ir skurdą. Brolių lietuvių, kuriais joks giminė nei draugas nepasirūpina. O taip pat ir Europoj likusių ligonių, senelių ir našlaičių, laukiančių paramos. Nepamirškim, kad ir mažiausia mūsų materialė auka juos stiprina ir dvasiniai, nes žino, kad nėra dar vieniši, palikti liūdnam likimui, - kalbėjo kun. L. Jankus.

Jautrų žodį tarė Balfo vajuos komiteto pirm. Generalinis Konsulas Jonas Budrys, kviesdamas suprasti ir įvertinti šios didelės šalpos organizacijos tikslus ir visomis išgalėmis remti jos darbą. Kalbėjo ir klebonas kun. N. Pakalnis bei Balfo seniausias darbuotojas kun. Končius.

Meninėj programoj buvo suvaidintas A. Merklio "Jaunimėlis", dalyvaujant Operetės chorui, vadovaujamam muz. M. Cibo, ir tautinių šokių ansamblui, vad. J. Matulaitienės. Vaidinimas visiems patiko. Veikalas yra dainų ir šokių pynė. Malonu dar buvo klausyti choro lietuviškų dainų, kur solo partiją atliko M. Virbickienė. Po programos buvo šokiai ir vaišės.

Balfas, būdamas visų lietuvių rėmėjas ir visų srovių remiamas, į koncertą sutraukė įvairiausias publikos: visus veiksmius, visų organizacijų atstovus, senus ir jaunus ateivius. Buvo daug gražaus jaunimo.

Gausiai mūsų visuomenė atsilankius į šį koncertą Balfo vadovai ir vajuos komitetas tik, kad dar jautriau visi atsilieps į jų išsiuntintus vokus, gražindami juos laiku ir su aukomis.

E.Č.

ISTOKIT ! Society's 1960 KALĖDŲ TAUPYMO KLUBĄ DABAR!

Pradėkite ruoštis jūsų 1960 Kalėdų apsipirkimui. Apskaičiuokite savo reikalavimus, ir pamatysite, kiek mažai pinigų reikia sutaupyti kas antrą savaitę padengti jūsų reikalavimus!

Jūsų numatomos išlaidos Kalėdų dovanoms:	Jūsų biudžetiniai įmokėjimai kas dvi savaitės:
\$ 25.00	\$ 1.00
\$ 50.00	\$ 2.00
\$100.00	\$ 4.00
\$250.00	\$10.00

Užtrunka tik tai pora minučių atidaryti jūsų Kalėdų Taupymo Klubą sąskaitą pas Society, todėl greitai sustokite ir pradėkite ruoštis 1960 Kalėdom.

Society NATIONAL BANK
MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

Šiandien ir rytoj

☆☆☆

"Adenaueris tebėra labai susirūpinęs amerikiečių užimta pozicija Vokietijos atžvilgiu, nežinotini visų Londono ir Paryžiaus užtikrinimo", - sako vokiečių diplomatai.

Tuo tarpu Vakarų Vokietijos ambasadorius Maskvoje Dr. Kroll daro žygius, kad Chruščiovas, grįždamas iš Paryžiaus, sustotų Bonnoje.

Bonnoje tarp kanclerio ir užsienio reikalų ministerijos vyksta mažas diplomatinis karas.

Užs. reik. ministeris Brentano skundžiasi, kad jis niekad nežino, ką Adenaueris sugalvos.

Vokiečių diplomatai prisipažįsta, kad iki šiam laikui dar neturi Adenauerio su de Gaulle pasitarimų Bad-Godesberge tekstų...

Nediskretiškumai apie Adenauerio pasirošimus būna labai reti. Net Vatikanas nieko nežino!

Gal kiek daugiau žino Chruščiovas, nes Adenaueris, prisibijodamas sąjungininkų politiko revizijos, laiko naudingiau pačiam sueiti į kontaktą su Kremliu vadu.

★

Kad sąjungininkų politika keičiasi, yra ženkli...

Praeitą savaitę per Amerikos Balsą latvių programoje turėjo būti paminėta Latvijos nepriklausomybės sukaktis.

Anais laikais ta proga būdavo perduodama patrijotinė programa, grodavo Latvijos himną, cituodavo Amerikos valstybės vyrų kalbas, palankiai atsiliepusių dėl Latvijos išlaisvinimo.

Šį kartą to nebuvo.

Negalima groti Latvijos himno! - buvo įsakyma iš viršaus.

O paskutiniu momentu net uždraudė cituoti Dulles...

Išvadas tegu daro patys skaitytojai, o mūsų veiksmams partitai iš anksto imtis žygių, kad panašūs dalykai neįvyktų ir Vasario 16 d. minėjime.

Panama ir Kuba Amerikai kelia svarbų rūpestį.

Šis klausimas buvo plačiai diskutuojamas Davido stovykloje, amerikiečių - kanadiečių strategijos konferencijoje, aptariant Amerikos kontinento gynybos problemą.

★

"Neutralizmo trikampis" Kaiaras-Kuba-Panama ieško, anot amerikiečių laivyno raportu, sustiprinti kontrolę tokių kelių, kaip Suezas ir Panama, kurie, administruojant, neprarado dar savo strateginės reikšmės!

Kariniai ekspertai pataria Eisenhoweriui skubiai derėtis su Kuba ir imtis pozityvios iniciatyvos:

- Daryti viską, kad Kuba būtų integruota į Amerikos kontinento saugumą.

- Pasidūlyti Havanai sutartį, pagal kurią Amerika apsiimtų išlaikyti bazių įrengimą, apginklavimą, atitraukiant nuo Kairo įtakos.

- Pakviesti šio susitarimo garantuotojais būti Kanadą ir Meksiką.

- Peržiūrėti tarptautinį jūros kelių-kanalių statutą, kurio pakeitimui Washingtonas iki šiam laikui priešinasi.

★

De Gaulle grįžimas į valdžią iš pagrindų pakeitė Prancūzijos diplomatiją. Jos aparatas sukasi lėtai, bet tiksliai, griežtai siekiant tikslo.

Aną dieną de Gaulle paklaustas, kaip bus su Alžiro problema, atsakė:

"Alžiro problema jau praeities dalykas. Šiandien aš turiu išspręsti kitas, kurios Prancūzijai iškils po penkerių metų."

Ką tas reiškia?

Kad prancūzų struktūra, frikoje bus viena svarbiausių kortų, kuria de Gaulle loš susitikime su Chruščiovu kovo 15 dieną.

"Kokie nebūtų jūsų santykiai su Kinijos respublika, sakys de Gaulle sovietų premjerui Chruščiovui, jūs nesukliudysite, kad 1965 ar vėliausiai 1970 metais nuo Bresto (Atlanto pakraštįje) iki Vladivostko susikurtų bendro

Žvalgybų kova (20)

"AŠ TURIU NUŽUDYTI MARŠALĄ TITO"

Praėjo treji metai. Per tą laiką atlikau daugelį misijų. Savo gražių merginų "tvartą" perdaviau įpėdiniui, kuris savo ruožtu greičiausiai jau vėl buvo perdavęs kitam.

1953 metų kovas. Vienos miške, per kurį važiuoju, atvykdamas iš Salzburgo, jaučiamas pavasario artėjimas. Džiaugiuosi Viena, kurią jau seniai mačiau, bet nenoromis galvoju apie susitikimą su savo viršininku, didžiuoju sovietų agentu Christofu Petresianu, kuriam esu priskirtas ir kuris, kaip sakoma, esąs vienas iš beatodairiškiausių sovietinės žvalgybos žmonių.

Petresianą sutinku viename Ring gatvės kinoteatre.

Prie slaptųjų tarnybų paslapčių priklauso ir tai, kad agentai, jeigu jiems prireikia susitikti restorane, viešbutyje arba gatvėje, susitiktų kuo paslaptin-gesnėmis aplinkybėmis.

Petresianas nuperka du bilietus. Vieną jį palieka kasoje tūlam Muelleriui. Aš pasimu ji. Tamsoje susirandu vietą šalia savo šefo.

Ekrane kažkokia komedija. Berods, ir Vienos berniukų choras joje dalyvauja. Jei gerai atsimenu, ten vaidina ir Paul Hoerbiger su Hans Moseriu.

- Turime sunkumų su Jefimovu, - šnibžda kaimynas man į ausį.

Tuoju atsimenu: tai jugoslavai, su kuriuo prieš trejetą metų veik kasdien susitikdavau, ir kuris man tada atrodė toks simpatingas.

- Jis turi atlikti savo uždavinį, - sako Petresianas.

- Tamsta esi vienintelis, kuris galėtų jį įtikinti.

- Kokį uždavinį? - klausiu.

Petresianas neatsako.

Ekrane jauna artistė lieja ašaras dėl našlaičio. Aš pajuntu, kad Petresianas mano kišenėn kažką kiša.

- Adresas, - sako jis.

Našlaitis, Vienos berniukų choro narys, dainuoja.

- Jei jis nenorės, bus likviduotas, - kalba Petresianas.

- Pasaakyk jam tai.

- Tsss, - tildo mus stora vienetė.

Keliomis minutėmis prieš filmo pabaigą, kuris savaime aišku, baigiasi laimingai - mano šefas atsistoja.

Aš palaukiu happy end.

Išdėdęs taksin, pasižiūriu adresu, kurį Petresianas įspaudė į mano kišenę. Pastebiu, kad tai senasis Ritos adresas. Už kelių minučių įžengiu į jaukų butuką.

Rita sutinka mane nudžiugusi. Ji tebėra graži, kaip ir anksčiau. Bet jos bruožai pasidarę švelnesni ir moteriškesni.

- Mūsų draugas Ričardas! - skelbia, vesdama mane iš tamsaus prieškambario.

intereso bendruomenė išlikti gyviems.

"Kaip mes kitaip atsilaikysime į kinų spaudimą, kurių už 10 metų bus 800 milijonai?"

"Ir kaip išvengti, kad mes nebūtume apei iš pietų, per Afriką, kur kinai su didžiulėmis energijomis kasasi po pamatais, jei jūs, Chruščiovai, neprisiidėsite vienu ar kitu būdu sustiprinti mūsų pozicijas Afrikoje?"

Popiežius paskyrė 8 naujus kardinolus, tokiu būdu jų skaičius, šventojoje Kolegijoje pirmą kartą istorijoje sieks 79.

Pirmoje vietoje Kolegijoje dominuoja Italija su 31 kardinolu, antroje vietoje Prancūzija (7) ir trečia vieta pirmą kartą teks Amerikai, kuri turės 6 kardinolus. Ispanija, turėjusi lygų skaičių su Amerika, dabar liko ketvirtos vietoje.

Bet ne visi aštuoni naujieji kardinolai gruodžio 14 d. gaus skrybėles iš popiežiaus rankų. Aštuntasis, apaštališkasis nuncius Prancūzijoje Mgr. Paolo Marrelle jį gaus iš gen. de Gaulle rankų, nes pagal seną privilegiją, Prancūzijos valstybės galva įteikia skrybėlę naujam kardinolui.

Dabartinis popiežius Jonas XXIII irgi kardinolišką skrybėlę gavo iš buvusio Prancūzijos prezidento, socialisto Aurilio rankų...

Jefimovą aš vos atpažįstu. Jam tik trisdešimt aštuoneri metai, bet jis atrodo, kaip senelis. Jo skruostai įdubę, akys užgesusios. Jis, atrodo, nesidžiaugia mano atvykimu. Lėtai atsistojes, išspaudžia priverstinį šypsnį:

- Atneši gerą naujieną, Ričardai? - paklausia, kai Rita išbėga atnešti vyno bonką.

- Nežinau, Afa, Aš turiu tamstą įtikinti, kad atliktum uždavinį. Jis susmunka kėdėn.

- Aš negaliu, - atsako.

Ar man elgtis, tartum žinotum, kaip uždavinį? Ne, aš nutariu būti atviras.

- Vienon atvykau tik prieš keletą valandų, - pareiškiu.

- Pasakyk man, koks tas uždavinys. Tada svarstysime toliau.

Jis užmerkia akis ir atmetą galvą. Kambaryje jokio garso.

- Aš turiu nužudyti maršalą Tito...

- Tito... nužudyti? - kartoju nustebejęs.

Jefimovas negali atsakyti - kambarin atėjo Rita. Ji atnešė vyną. Ji stato stiklus, pilsto ir plepa.

Kaip senai aš esąs Vienoje? Ar miestas nepasikeitęs, ar nepagrozėjęs. Ar aš galįs papasakoti, kur buvęs dingęs? Ar aš vis dar tebesąs nevedęs?

Minutės slenka. Jefimovas sėdi užmerktomis akimis. Pagaliau jis atsistoja. Jis atsiskū į merginą.

- Ričardas viską žino, - sako jis.

- Jis atėjo pasakyti, kad aš turiu tai atlikti.

Iš Ritos veido dingsta visos gyvumas. Jos rankos pakimba. Paskui į pagriebia Jefimovo ranką.

- Kodėl jie pasirinko tamstą? - klausiu.

- Tamsta žinai politinę padėtį, - atsako jis.

- Tito nukrypo nuo linijos. Jis konspiruoja su Vakarais. Jis turi būti bet kokia kaina pašalintas...

Jefimovas padaro pertrauką. Nesupraskite manęs klaidingai, Ričardai. Aš pilnai suprantu savo uždavinį. Tito yra blogesnis už baisiausią karo kurstytoją iš Vakarų. Jis yra išdavikas. Jei nebūsim laiku sustabdytas, gali pralaužti spragą mūsų fronte. Jis turi būti likviduotas.

Jis turi būti likviduotas... Mano draugas Afanasijus Jefimovas nežino, kad špionožo viršininkas Petresianas tik prieš valandą pasakė tuos pačius žodžius apie jį, Jefimovą.

- Mane pasirinko, kad aš esu jugoslavai ir tarnavau Tito armijoje. Tito mane pažįsta. Jis mane net pakvietė Belgradan. Man nesunku būti šalia jo. Kovos 28 d. ar birželio mėnesį - data dar galutinai nenustatyta - Tito pradės keliuonę po kraštą. Tada atentatas turės būti įvykdytas.

Aš sukinėju tarp pirštų vyno stiklą.

- Kaip matau, uždavinys neprieštarauja tamstos įsitikinimams, - sakau.

- Kas tad klaido? Sena draugystė?

Jefimovas neatsako. Jis spaudžia Ritos ranką, žvilgtelį į merginą.

- Tamsta esi kaltas, Ričardai. Jei būtum mudviejų tą liepos vakarą nesupažindinęs...

Rita ir aš esame vedę. Slaptai, žinoma.

Žinoma, slaptai. Kas priklaus slaptajai tarnybai, nebeprisklausau sau. Tas negali įsimylėti, negali be savo viršininkų leidimo vesti. Dabar žinau, kodėl Rita manęs klausė, ar aš nevedęs.

Dabar prie manęs pripuola Rita:

- Suprask mus, Ričardai. Mes nesame išdavikai. Aš jau tada žinojau, ko iš manęs norima, kai mane pradėjote mokyti. Tada aš buvau viskam pasiryžusi. Bet vėliau... - jos balsas užliūžta.

- Reikalaukite, ko norite, bet ne...

Dabar jis pertraukia ją:

- Kalbėkime atvirai. Aš galiu ir žudyti, Ričardai. Aš seniai žinau, kad slaptosios tarnybos nėra vien špionožo organizacijos svetimoms paslaptims išpešiti. Aš žinau, kad turi būti ir sabotuojama ir žudoma. Ne dėl to...

- Tad dėl ko? - klausiu.

- Bijau dėl savo gyvybės. Štai dėl ko. Mane buvo paėmę į atentininkų mokyklą, - jis šypteli.

- Tamsta buvai pirmasis mano mokytojas. Paskui aš kitus mokiau. Jau prieš daug mėnesių žinojau apie tą Tito misiją. Man buvo duoti šeši vyrai, kurie turės drauge dalyvauti uždavinyje. Maniau, juos teks tik prižiūrėti, o tai atliks vienas iš tų šešių. Bet prieš keletą dienų man pranešė, kad aš pats turėsiu atlikti uždavinį. Aš žinau, kad tai savižudiškas uždavinys. Aš galiu žudyti, Ričardai, bet negaliu pats nusižudyti. Aš myliu Ritą.

Aš galvoju. Suvokiu savo būklės pavojingumą. Noriu būti jiems draugiškas, bet savo gyvybę man brangesnė už draugiškumą. Prieš porą valandų važiauvau per bundantį Vienos mišką. Noriu dar pergyventi pavasarį.

- Klausyk, Afa, aš suprantu jus, bet kito kelio nėra. Petresianas aiškiai pasakė, kad tamstos gyvybę nebus verta ne gražio, jei atsakysai arba bandysi "iššokti". Žinai mūsų profesijos nuostatus. Jie stengsis tamstą gelbėti, jei atentatas pasiseks. Čia tamstos šansas. Tačiau jei man dabar reikės pranešti, kad vengi, neabejotinai būsi likviduotas.

Jefimovas žiūri į mane. Jo akyse liūdesys, panieka, taip... ir neapykanta. Rita puola man po kojomis. Ašaros rieda jos skruostais:

- Ričardai, gelbėk mus...

- Jis negali mūsų išgelbėti, - staiga prabyla Jefimovas. Žinai, kad jis negali, nors ir norėtų. Jis, žinoma, ir nenori...

Gerei, aš padarysiu. Eik ir pasakyk jiems, kad aš pasiryžęs. O dabar išėik!

Eidamas pro duris, dar kartą atsiskuku. Jefimovas stovi, kaip akmeninė statula. Rita, parkritusi ant grindų, verkia. Aš nekenčiu savo profesijos, kaip dar niekada anksčiau.

(Tęsinys: Nelauktas Maskvos posūkis)

Mūsų sportininkai, susibūrę Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungoje kas met susirenka apvarstyti savo organizacinių reikalų. Šiais metais visuotinis Šiaurės Amerikos lietuvių sporto klubų atstovų ir sporto darbuotojų suvažiavimas įvyko lapkričio 21-22 d.d. Rochester, N.Y. mieste. Jame dalyvavo centro valdyba; kuri įprastai vadinama FASKU, visų trijų sporto apygardų komitetų atstovai, revizijos komisijos nariai, žurnalo Sportas redaktoriai ir sporto klubų atstovai iš Bostono, Chicagos, Clevelando, Detroito, Hamiltono, New Yorko, Rochesterio, Toronto ir kt.

Suvažiavimą atidarė FASKO pirmininkas Aleksandras Vakselis, pasveikindamas suvažiavimo dalyvius ir palinkėdamas dar naujų ir darbingų reikalų svarytymą. Toliau sekė prezidento, mandatų bei rezoliucijų komisijų rinkimai. Prezidiumą sudarė: H. Stepaitis - pirmininkas; J. Gustaitis ir P. Petrutis - sekretoriai. Mandatų komisijon išrinkti Pr. Miceličius ir K. Šapockinas. Rezoliucijų komisijon J. Balsys ir K. Čerkelitinas.

Per dvi dienas buvo nagrinėjami įvairiausi sportinę veiklą liečiant klausimai ir išklausa visa eilė pranešimų, kuriuose atsispaudėjo sportininkų planai. Iš pavienių sporto klubų pranešimų paaiškėjo, kad klubai narių skaičiumi vis dar auga ir jų veikla plečiasi. Dauguma klubų turi pakenčiamas veikimo sąlygas ir finansiniai neperblogiausiai verčiasi. Kiti gi kiek silpniau veikia.

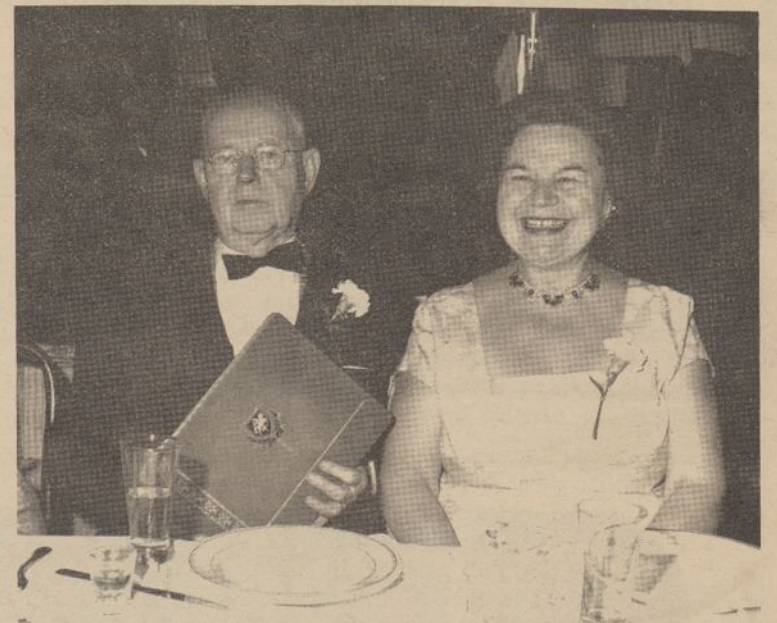
FASKO pirmininkas A. Vakselis bendrais bruožais palietęs sportininkų šeimos nuveiktus darbus, suminėjo kad numatoma suorganizuoti ir lengvosios atletikos teisėjų kursų, vasaros stovyklą ir kursus vadovams. Žurnalo Sportas redaktoriaus K. Čerkelitinas supažindino suvažiavusius su naujai New Yorke

Buenos Aires, Argentinoje, lietuvių grupę Vėlinių dienoje prirugsėjo 22 d. tragiškai mirusių V. Jusaičio ir B. Juozaičio kapu. L. Kančausko nuotrauka

Buenos Aires, Argentinoje, lietuvių grupė Vėlinių dienoje prirugsėjo 22 d. tragiškai mirusių V. Jusaičio ir B. Juozaičio kapu. L. Kančausko nuotrauka

Steponui Karveliui 70 metų

Senosios kartos veikėjas Steponas Karvelis, kuriam 70 metų sukakties proga Brooklyno Lietuvių Piliečių Klube buvo suroštas pagerbimas, su žmona Alice, veikia "Moterų Vienybės" nare.

Lietuvių Piliečių Klube buvo paminėta Stepono Karvelio 70 metų sukaktis. Svečių susirinko apie porą šimtų, tik gaila kad tūli senesniosios kartos lietuviai buvo neramūs ir trukdė kalbėjimosi, norėjusiems apibūdinti p. Karvelio nuopelnus.

Turėjau progos pažinti S. Karvelį prieš daugelį metų. Tuo metu jis dar buvo jaunas vaikas, priklausė prie k a t a likiškų bažnytinių draugijų ir dažnai būdavo renkamas atstovu į bendras draugijų konferencijas, kur būdavo svarstomi Lietuvai liečiai reikalai.

Prieš pirmąjį pasaulinį karą Amerikos lietuvių visuomenė skirstėsi į tris sroves: katalikiškąją, tautiškąją ir kairiuosius (socialistus). Anuo metu socialistai vadovaudavo kovai su caro valdžia, bet, caro valdžiai griuvus, viskas pasikeitė, ypač Lietuvai pasiskelbus nepriklausoma valstybe. Amerikos lietuvių tarpe prisidėjo įvairios konferencijos ir pasitarimai, kaip pagelbėti atsikurinėčiai Lietuvai. Šiame darbe pasiliko tik katalikų ir tautinė srovės.

Būdavo sumanomas koks bendras minėjimas ar aukų rinkimas. Draugijos renka atstovus. Jei iš katalikų srovės atvykdavo Steponas Karvelis, Petras Montvila ir, kiek vėliau, Jurgis Tuomasonis, bendram susitarimui vargo nebūdavo, greit susidarydavo bendras komitetas, ir darbas sklandžiai

eidavo. Jei pasitaikydavo kiti asmenys, tai būdavo vargo: posėdžiaudavome iš-tisomis valandomis ir nepasiekdavome susitarimo.

Vėliau S. Karvelis perėjo į rūbų siuvimo biznį ir dėl laiko stokos tose konferencijose nebegalėdavo dalyvauti, tad remdavo tuos užsimojimus aukomis. Būdamas, šeštadienį nueiname į jo siuvyklą, nes žinodavome, kad "bosą" tikrai ten rasime, nes visi kiti tą dieną nedirbdavo. S. Karvelis, mus pamatęs, nieko nesakydavo, pametęs savo darbą, eidavo į raštinę ir rašydavo čekį sakydamas: žinau, ko jūs atėjote. Kai norėdavome išsiderėti didesnę sumą, prasidėdavo derybos, ir jis sakydavo: Jei J. Šimėnas duos tiek ar tiek, tai ir aš duosiu. Kitą kartą eidavom pirmiau į šimėno dirbtuvę, ir kai kada pasiekdavome didesnę auką gauti. Tada, atvykus pas S. Karvelį, būdavo lengvesnės derybos.

St. Karvelis vedė savo siuvykloje dirbusią Alisą Černiauskaitę. Ji drauge su vyru dalyvauja lietuviškuose parengimuose, ir tebėra veikli draugijos "Moterų Vienybė" narė.

Ilgą laiką St. Karvelis vadovavo ir tvarkė iki likvidavimo šv. Jurgio Draugiją, dabar yra Piliečių Klubu valdyboje. Prieš porą metų minimas klubas, nusikratęs komunistų, pasidarė tikra lietuviška užeiga. St. Karveliui, jo 70 metų sukakties proga linkime daug sveikatos ir nepailstamos darbuotės.

P. N.

Sporto vadovų suvažiavimas

Pradėjusio eiti perijodinio leidinio tikslais bei užsimojimais. Kvietė visus žurnale bendradarbiauti ir jį remti. Taipogi šiame suvažiavime buvo išrinktas Garbės Teisimas, į kurį pagal balsų daugumą pateko Dr. A. Nasvytis, Tėvas Paulius Baltakis, OFM ir K. Stanaitis.

Suvažiavime daug laiko sugaišta perelais metais priimto statuto ir kurių punktų pakeitimui bei papildymui. Nemažai sugaišta ir kitų, keliais atvejais mažai reikšmingų klausimėlių diskutavime.

Ivykusį suvažiavimą žodžiu sveikino JAV Lietuvių Bendruomenės Centro valdybos viceprimininkas Dr. A. Nasvytis ir Rochesterio Lietuvių Radijo Klubu primininkas Pr. Puidokas. Raštu pasveikino V. Adamkavičius, Alg. Gustaitis, plk. Pr. Saladžius, V. Vyngantas, Lituanus redaktoriaus ir V. Vitkus JAV Liet. Bendruomenės Rochesterio Apylinkės primininkas. Dr. A. Nasvytis taipogi įteikė ir JAV Liet. Bendruomenės naujai įsteigtą perelnamąją dovaną, kurį atiteko Clevelando LSK Žalbiui, šiemetinėse sportinėse žaidynėse surinkusiam daugiausiai taškų. Dovaną priėmė clevelandietė E. Šikšnūtė-Vodopalienė.

Suvažiavimui gražiai talkininkavo ir viskuo rūpinosi Rochesterio LSK Sakalas nariai, Jiesu rengė ir jaukią vakarienę, kurios metu parodytas R. Gaškos Pietų Amerikoje susuktas filmas, ptr.

LOS ANGELES

Pamatas kultūriniam židiniui

Pasibaigus dvejojimams ir diskusijoms dėl Los Angeles lietuvių namų statybos, T.N. Fondo dalininkų susirinkimo nutarimas toliau savarankiškai tęsti darbą ir nedelsiant eiti prie apčiuopiamų veiksmų pradėtas energingai vykdyti.

Lapkričio 7 d. lietuviškos radijo valandėlės metu Dr. Juozas Jurkūnas paskelbė Fondo valdybos vardu jo paties paruoštą atsisveikinimą į Los Angeles lietuvių visuomenę. Atsisveikinime tarp kito pareiškė:

"Natūralu, kad tautos dalis, atskirta nuo savo gimtojo krašto, tautinės gyvybės išlaikymo instinkto ir ryžto vedina, steigia svetur savo kultūrinės įs-taigas. Tik jų dėka išeivis gali geriausiai ugdyti savo tautines vertybes, kurios mums yra neabejotinai geriausias laidas tautiškai išsilaikyti šioje plačioje ir dažnai kovingoje kitų kultūrų

žūroje.

Mintis įsigyti lietuviškus namų šiame mieste glūdėjo aktyviosios lietuvių visuomenės tarpe jau prieš daugelį metų, nuo pat jos susiorganizavimo į kultūrinius bei politinius vienetus.

Tačiau realų pagrindą ir pradžią tokiems namams įsigyti davė prieš ketverius metus L.T. Sąjungos skyrius. Palyginti nedidelis būrelis pasiryžusių tautiečių, remiamas veiklesnės mūsų visuomenės ir kitų organizacijų, jau per neilgą laiką sutelkė į šio kilnaus darbo gretas nemažą būrį rėmėjų ir šiam reikalui sukėlė pasigėrėtiną sumą pinigų. Tuo būdu jie padėjo pamatus būsimiems mūsų visų lietuviškiems namams Los Angeles didmiestyje".

Atpasakojęs Fondo dalininkų susirinkimo nutarimus (kuriuos anksčiau jau esame šiame laikraštyje pranešę), Dr. J. Jurkūnas pridėjo: "Šiai kilniai idėjai įgyvendinti mums reikia daug geros valios, nuoširdumo, ryžto, pasiaukojimo, tikrų vienybės ir ypač piniginės paramos. Tai būtų vienintėlis mūsų cementas ir kietos plytos, kurios mus įgalins jau netolimoje ateityje išvysti ant esamų pamatų lietuvių kultūros židinį Ramiojo Vandenyno pa-

krantėje".

PASISKIRSTĖ PAREIGOMS

Lapkričio 5 d. Fondo dalininkų naujai išrinktoji valdyba turėjo pirmąjį posėdį, kuris pradėjo labai nuoširdžioje ir darbingoje atmosferoje. Buvo smulkiai apsvaistytas ateinančių metų veiklos planas. Tarpe eilės kitų nutarimų, padarytas šis svarbiausias: daryti viską, kad dar šiais metais ar vėliausia ateinančių metų pradžioje būtų užpirkti namai, kurie galėtų tuo tarpu patenkinti nors minimalinius mūsų reikalus, patys mo-

kėtų pasidarytas skolas ir tuo palengvintų teikti naujas priemones kultūros namų židiniui gerinti ir plėsti.

Posėdyje Tautinių Namų Fondo valdyba pasiskirstė pareigomis: pirmininkas Vytautas Aleksandrūnas, vicepirmininkas Dr. Juozas Jurkūnas, išdėstė Alfonso Valavičiaus, narys Alfonsas Latvėnas. Iš valdybos sąstato sudaryta ir speciali finansų komisija: agr. Bronius Duda, Bronius Gediminas ir Petras Žilinskas.

Fondo valdybos vardu pirmininkas V. Aleksandrūnas ir iš-

(Nukelta į 7 psl.)

Kodėl jūsų ligoninė
palaiko
BLUE CROSS

Trim žodžiais... kad padėtų jums! Ligoninės yra ne pelno institucijos, ir pagal legalumą ir faktą. Jos yra "visuomenės tarnai", kaip sako ma... ir jūs esate visuomenė. Jūs ir jūsų šeima.

1934 m. ligoninių grupė suorganizavo nepelno Blue Cross Planą, kuris davė apsaugą nuo ligoninės sąskaitų tokia žema kaina, kad kiekvienas vyras, moteris ir vaikas iš šiaurės rytų Ohio galėjo tą apsaugą turėti.

Kas atsitiko? Jūs — visuomenė — šimtais tūkstančių "pirkot" tą puikią idėją. Mažiau žmonių mirė... mažiau kentėjo... daugiau gavo jums labai reikalingą ligoninės patarnavimą, kuris anksčiau finansiškai buvo nepasiekiamas.

Kaip tikras visuomenės tarnas, Blue Cross idėja, buvo didelis pasisekimas. Šiandien nepelno Blue Cross padeda saugoti sveikatą ir gyvybes 7 iš kiekvienos 10 žmonių grupės šiame Ohio kampe. Iš viso daugiau kaip 1,800,000 yra apdrausta.

Ir vietoj mokėję šimtus dolerių ligoninės patarnavimams, kiekvienas Blue Cross narys žino, kad Blue Cross visa tai apmokės, pagal sudarytas sutartis.

free! "Answers to your Questions about Blue Cross"

Write for the Blue Cross Booklet of "Answers on Blue Cross rates, hospital costs and use of hospitals". Address: Blue Cross of Northeast Ohio, 2042 East Ninth Street, Cleveland 15, Ohio.

PLEASE PRINT

Name _____
Street _____
City _____ Zone _____ State _____

Blue Cross of Northeast Ohio

SPONSORED BY THESE NON-PROFIT HOSPITALS:

CLEVELAND

Booth Memorial
Cleveland Clinic
Cleveland Metropolitan General
Florence Crittenton Home
Evangelical Deaconess
Fairview Park
Forest City
Forest Hill
Grace
Jewish Convalescent
Lutheran
Mt. Sinai

Polyclinic
St. Alexis
Saint Ann
St. John's
St. Luke's
St. Vincent Charity
Mary B. Talbert
University (Babies and Childrens, Hanna House, Hanna Pavilion, Lakeside, MacDonald House, Benjamin Rose)
Woman's

CLEVELAND SUBURBS

Bay View
Bedford Municipal
Brentwood
Doctors
Euclid-Glenville
Garfield Heights
Huron Road
Lakewood
Marymount

Rainbow
Southwest Community
Suburban Community

AKRON

Akron City
Akron General
Children's
St. Thomas

MANSFIELD

Mansfield General

NORTHEAST OHIO

Amherst — Amherst
Ashland — Samaritan
Ashtabula — General
Barberton — Citizens
Conneaut — Brown Memorial
Cuyahoga Falls — Green Cross
Elyria — Memorial
Geneva — Memorial of Geneva
Lodi — Lodi Community
Lorain — St. Joseph

Loudonville — Kettering
Madison — Northeastern Ohio General
Medina — Community
Oberlin — Allen Memorial
Orrville — Community Osteopathic
Orrville — Dunlap Memorial
Painesville — Lake County Memorial
Ravenna — Robinson Memorial
Shelby — Memorial
Wadsworth — Municipal
Willard — Municipal
Wooster — Community

CLEVELANDE ir apylinkėse

• Šv. Kazimiero Lituani-
tinės Mokyklos naujasis Tė-
vų Komitetas pareigomis
pasiskirstė: pirm. Vytautas
Brizgys, vicepirm. Jonas
Žukas, išd. Vincas Nykštė-
nas, sekr. Regina Snarskie-
nė, narys Juozas Čyvas.

Mokestis už mokslą nu-
statytas — \$15.00 už vieną
vaiką ir \$20.00 už du ar dau-
giau. Mokestį prašom mo-
kėti V. Nykštėnui — 34875
Beechpark Ave., Eastlake,
tel. WH 2-6569.

• Jūra Gailiūšytė paskelb-
tam Tėviškės žiburių kon-
kurse laimėjo pirmąją do-
vaną.

Cecilija Valančiūtė

• Naujosios parapijos
bažnytinio choro talentų va-
karas - koncertas įvyksta
lapkričio 23 d., šeštadienį,
9 val. vak. Lietuvių salėje
— 6835 Superior Ave. Pro-
gramoje dainuos: Elena
Garnienė, Vacius Jurgelis,
Cecilija Valančiūtė, Fab.
Kaminskas, Dorothy Mer-
har. Baletą šoks Teresė Sta-
saitė, smuiku gros Saulius
Alkaitis. Pasirodys Ingridos
Stasaitės vadov. jaunučių
grupė. Prie pianino Regina
Brazaitienė. Po programos
šokiama gros geras orkes-
tras.

Visi lietuviai kviečiami
atsilankyti. Pelnas skiria-
mas parapijos mokyklos
statybai. Įėjimas \$2.00,
\$1.50 ir \$1.00.

• Kalėdų eglutę vaikams
Šv. Kazimiero Lit. Mokykla
nutarė ruošti sausio 3 d., 3
val. p. p. Naujosios Para-
pijos salėje. Dovanai pirkti
\$1.00. Galima įmokėti bet
kuriam Tėvų Kom. nariui
arba skambinti telef. MO
2-1815.

• Lietuvių salėje pamesti
du žiedai. Radusį prašom
pranešti telef. WH 4-2461.

Išnuomojamas butas
4 kamb. Antram aukšte.
Gaso šildymas. 221 E. 156
St. Telef. IV 1-2900; IV
1-9437.

**Išnuomojamas 5 kamb.
butas**
prie pat Šv. Jurgio bažny-
čios — Bayliss Ave. Nau-
jas gaso furnace, naujai iš-
dekoruota. HE 1-8516.

Išnuomojamas butas
5 kamb., antram aukšte.
7605 Superior Ave. Telef.:
WH 2-7405.

PIGŲ NAMAI
Geras 1 šeimos, 2 miega-
mųjų namas 130 gt. Pigus.
Į šiaurę nuo St. Clair 129
gt. 2 šeimų. \$11,500.

Du namai ant vieno skly-
po Kosciuszko gt. rajone,
žema kaina.

Trijų miegamųjų Naujos
parapijos rajone. Gerai
įrengtas.

E. 124 gt. vienos šeimos,
tuoju galite apsigyventi.
Cleveland Hts. 3 miega-
mųjų plytinis namas, pigus.

4 šeimų plytų apartamen-
tas, po 5 kamb. kiekvienas
butas, keturi nauji pečiai,
garažai. Nebrangus, o paja-
mos geros.

Norintieji pirkti ar par-
duoti, prašome kreiptis į
EAST SHORE REALTY
780 E. 185 St. IV 1-6561
Juozas Mikonis — Realtor
MU 1-2154

Multiple Listing Service
Bendradarbiai:

Ant. Gailiūšis — MU 1-7014

Juoz. Damušis — UL 1-6957

Kazys Žiedonis — LI 1-3726

MONCRIEF

Visų metų
ORO VEDINIMAS

• ŠALDO vasarą

• ŠILDO žiemą

Aplankyk savo kaimynystės Moncrief pardavėją

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

EAGLE STAMPS PADIDINA JŪSŲ SANTAUPAS

the **MAY** co's (2) **BASEMENT** stores

KING SIZE

90x108

Cannon Muslin Paklodės

No. 1 Antrosios! 3.09 vertės jei be klaidų

Ar jums nusibodo mažo dydžio paklodės? Čia yra
nepaprastas "Ekstra geros rūšies paklodžių" išpar-
davimas, kurias jūs galite palenkti po matracais, ga-
rantuojant patogumą! Klaidos tokios mažos, kad jos
nekludys nešiojimui, o sutaupos yra puikios! Čia
yra nepaprastas išpardavimas... pasiskubinkite ir
pasinaudokite šiom žemom, žemom kainom!

1.99
KIEK-
VIENA

Warm, Dacron Comforts

Luxurious, washable rayon
French crepe covered. In white,
pink, yellow, turquoise.

5.99

**Rayon-Cotton-Orlon
Miracle Blend Blankets**

Better quality, in high mill
purchase at this low price.
72x84" rayon satin bound, 3 1/2
lbs. of warmth. Lovely colors

3.99

Kapok Bed Pillows

21x27" size, soft comfortable
and non-allergic bed pillows.
Extra Value!

1.99

**56x76 Imported Damask
Dinner Sets**

Cloth and 6 napkins in rayon
White, ivory, pink, gold or
turquoise.

2.98

Paštu ir telefonu užsakymai pildomi... Šauk CHerry 1-3000

The May Co.'s Basement Domestic Department, Downtown And On the Heights.

Gražūs, linksmi langai šventėms!

Modernaus rašto, SKELBIAMOS, PROSINIMO NEREIKIA

Fiberglas Užuolaidos

Mes siūlom jums puikią vertę! Šis raštas yra vienas
iš populiariausių, ir pagražins jūsų namą! Aukštinė
baltam fone. Puiki kokybė!

Dvigubas plotis: 110" pločio, 90" ilgio.

Palyginkit su 22.95. Dabar 12.88 pr.

Trigubas plotis: 160" pločio, 90" ilgio.

Palyginkit su 33.95. Dabar 19.88 pr.

Paštu ir telefonu užsakymai pildomi... Šauk CHerry 1-3000

The May Co.'s Basement Drapery Department,
Downtown and On the Heights

Vieno pločio: 52"
Plataus 90" ilgio

6.88
pora

Palyginkite su 10.95

Aplankyk savo bažnyčią
PADĖKOS DIENOJ

**REY MACKNIN AND
ASSOCIATES**

**MT. PLEASANT AGENCY
GENERAL INSURANCE**

3669 East 131st St.

WA 1-4552

Aplankyk savo bažnyčią
PADĖKOS DIENOJ

MIETHER'S

WE ARE FAMOUS FOR SHERBETS AND
WATER ICES

ICE CREAM—SHERBET

1920 Lee Road

Call FA 1-8353

Aplankyk savo bažnyčią
PADĖKOS DIENOJ

**LEO'S
CONTINENTAL SMOKED
FISH COMPANY**

5620 Kinsman Rd.

HE 1-9210

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

EAST CLEVELAND—EUCLED & SUPERIOR AVE.
SAVINGS
EARN
OPEN EVERY SATURDAY
UNTIL NOON

4%

**SUPERIOR
SAVINGS**

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

HOME AND
REMODELING LOANS

CORNER 68TH—SUPERIOR AVENUE

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai.
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Didelis
įvairių dovanų pasirinkimas

7007 SUPERIOR AVE

Greta Ezella Theatre

Tel. EX 1-3969 Bute: WA 1-2354

**DIDŽIAUSIA, PATIKIMIAUSIA, SU 25 METŲ
PRAKTIKA, APMUITINTŲ SIUNTINIŲ Į LIETU-
VĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR VISUS RUSIŠKAS
TUS, PERSIUNTIMO ĮSTAIGA.**

SU INTURISTO LEIDIMU

GLOBE PARCEL SERVICE Inc.

Siuntiniai pilnai apdrausti, gavėjas nieko neturi primokėti.

Siuntėjai įsitikino, kad per GLOBE PARCEL SERVICE
INC. siunčiami siuntiniai, greičiausiai, tvarkingiausiai pa-
siekia adresatą. Prašykite, prisiųsime katalogus su pilna
informacija, drabužių bei avyplėnės dydžių Nr., iš rusiškų į
amerikietiškus. Ir kainoraščius, kiek už kurį daiktą reikia
mokėti maito.

Siuntėjų patogumui įstaigoje turime gery vilnonių ir
rajoninių medžiagų, odų, batukų, vilnonių skarų, skarelių,
skustuvų, plaukams kirpti mašinėlių, stiklui deimanto rėž-
tukų, lovatiesių ir t.t. Garantuojame, kad niekur kitur, už
tokias žemas kainas, šių prekių negalėsite nupirkti. Šios
prekės parduodamos tik siuntėjams.

Šios įstaigos tarnautojai lietuviai.

Darbo valandos: Kasdien nuo 9:30 - 6.

Trečiadieniais 9:30 - 8. Šeštadieniai 9 - 3.

ADRESAS:

GLOBE PARCEL SERVICE INC.

1313 Addison Rd.

Corner Superior Ave. & E. 71 St.

Tel. UTah 1-0806 & UTah 1-0807

SIUNTINIAI SIUNČIAMSI TIESIOG IŠ CLEVELANDO.

ARENA Nov. 25-29

IVYKSTA ŠIOJ ARENOJ

Tiktai 5 dienos — 6
popiečiai

Bilietai: \$3.50, 3.00, 2.00, su
taksom

Vaikai, jaunesni kaip 12 m.,
pusę kainos

Lapkr. 25, 26, 27 — 8:30 P. M.

Šeštad., lapkr. 28 — 8:45 P. M.

Po pietų ketvirtad., lapkr. 26 ir
penktad., lapkr. 27 — 1:30 P. M.

Šeštad., lapkr. 28 ir sekmad.,
lapkr. 29 — 1:30 ir 5:30 P. M.

PADEKOS DIENOS
ŠVENTE

Los Angeles...

(Atkelta iš 6 ps.)

dininkas A. Valavičius netrukus
vizitavo Lietuvos garbės konsu-
lą Dr. J. J. Bielskį, Šv. Ka-
zimiero parapijos kleboną kun.
J. Kučingį ir Lietuvos Nepri-
klausomybės Akto signatarą prof.
M. Biržišką.

Vizitų metu su visais trimis
buvo plačiai išsikalbėta Los An-
geles lietuvių namų reikalais,
rastas pilnas dalyko supratimas
ir simpatija.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

Kaip pernykštė, taip ir naujoji
šiemetinė Los Angeles Tautinių
Namų Fondo Valdyba ėmėsi ini-
ciatyvos suruošti iškilmingą
Naujų Metų sutikimą. Pernykštis
labai nusisekė tam reikalui ba-
lius dar daugelio gražiai atsi-
menamas. Tokius sutikimus
suruošti ir juos taip šauniai pra-
vesti "temoka tik tautininkai",
kaip tenka girdėti ne kartą pa-
sakant.

Naujų Metų sutikimo balius
įvyks tose pačiose, kaip ir per-
nai, dviejose Metro Building
salėse, Hollywoode prie Sunset
bulvaro. Vienintelis pernykščio
sutikimo trūkumas buvo - per
tįrštą, per daug svečių. Šiemet
numatoma vietų skaičių griež-
čiau apriboti, todėl suinteresuo-
tieji turėtų iš anksto pasirūpinti
pas rengėjus užsisakyti vietas,
nes vėluojant tikriausia jų pri-
stigs. Rengėjai jau paruošė pla-
ną, kad šiemetinis sutikimas bū-
tų dar geresnis, malonesnis ir
įvairesnis už pernykštį.

L.A. Augūras

DIRVA

THE FIELD

KAS IR KUR?

• **Dr. V. Ingelevičiui**, aktyviam visuomenininkui ir ilgamečiui Lietuvos Raudonojo Kryžiaus darbuotojui, lapkričio 11 d. suėjo 70 m. amžiaus.

• **A. Landsbergio** dramų "Five Posts in the Market Place" (Penki Stulpai Turgaus Aikštėje) premjera numatoma New Yorke, Off-Broadway, 1960 m. vasario pradžioje. Režisuoja Boris Tumarin, produceris John Lotas. Dėl teatro dar taria masi. Aktorių apklausinėjimas bus pradėtas lapkričio 25 d. Tiksliai pastatymo data, teatro adresas ir bilietų įsigijimo būdas bus pranešti šio laikraščio skiltyse.

Pastatymo biudžetas šiuo metu yra \$12,000. Viena akcija ("share") — \$180.00. Minimalus investavimas — trečdalis akcijos, \$60.00. Besidomintieji investavimu į šį pastatymą (investavimas gali būti ir grupinis), platesnės informacijos gali kreiptis šiuo adresu: A. Landsbergis, 87-20 125 St., Richmond Hill 18, New York.

• **Aldona Noakaitė**, New York skaučių tūntininkė, lapkr. 1 d. Lietuvių Skautų Pirmios nutarimu iš vyr. paskilt. pakelta į paskautininkę.

Aldona neseniai susižiedavo su dr. Gediminu Čeku.

• **Lietuvoje mirė muz. Aleksandras Kačanauskas**, išvares gilią muzikinę vagą. Mirė lapkr. 16 d., po ilgos ir sunkios ligos. Lapkr. 18 d. palaidotas Petrašiūnų kapinėse.

• **Su Rusijos krepšininkais** į JAV atvyks Stepas Butautas ir Jūratė Daktaraitė. Taip praneša komunistinė spauda.

• **Draugo skelbtam lengvosios muzikos konkurse** pirmąją premiją laimėjo V. Kerbelis už "Neužmirštuoless" ir antrą A. Jakavičius už "Nebėra laimės man".

• **Juozas Ginkus**, turįs saldainių krautuvę 495 Grand Street, Brooklyn, N. Y., kaip kiekvienom šventėm, taip ir dabar artėjančiom Kalėdoms ir Naujiems Metams parūpino gražių sveikinių su lietuviškais įrašais ir pritaikintais šventėms eilėraščiais.

P. J. Ginkaus išleistos atvirutės turi didelį pasisekimą pirkėjų tarpe.

Ruošiasi švęsti A. Kuršiaus 300 metų sukaktį

Lapkričio 16 d. New Yorke, Baltic Freedom House, įvyko įdomus susirinkimas. Čia inž. V. Didžiulis padarė platų pranešimą apie Kolumbijos ekonominę ir politinę būklę. O taip pat ir lietuvių vaidmenį.

Ten esama tikrai vertų dėmesio apraiškų. Ne tik tai V. Didžiulis ten giliai įleidęs šaknis, bet ir dar keletas lietuvių. O pagaliau ten visi, apie 300 lietuvių, gerai verčiasi ir paprasto fizinio darbo niekas nedirba. Visi įsijungę į krašto ekonominį gyvenimą. Lietuviai turi gerą vardą.

V. Didžiulis su savo didelio masto bendrove "Distral" yra

didžiųjų Kolumbijos prekybinių ku-rangovų tarpe. Jis tikrai neatilsieka nuo J. Kazicko ir K. Valiūno "Neris" firmos, kurių prekybiniai ryšiai siekia Japoniją, Indiją, Afriką, Pietų Ameriką ir Vakarų Europos valstybes. Jų tuos ryšius dar vaizdžiau parodė tą vakarą rodytas filmas.

Kitas tą vakarą įdomus pranešimas buvo padarytas konsulo A. Simučio apie pirmojo New Yorko mokytojo ir gydytojo-lie tuvio bajoro Aleksandro Kuršiaus 300 metų sukaktį.

Šį retą įvykį jau pasiruošta tinkamai paminėti. New Yorko Lietuvių Prekybos Rūmai paminėtinę lentą. Ji bus įtvirtinta prie pastato, kuris dabar yra toje vietoje, kurioje buvo pirmoji New Yorko mokykla. O toje mokykloje, kaip žinia, A. Kuršius buvo mokytojas. Vieta yra New Yorko centre, prie Broad St., netoli Stock Exchange rūmų. Vieta labai gyva, gausiai amerikiečių ir užsieniečių lankoma. O paminėtinės lentos atidarymo iškilnėse dalyvaus aukšti New Yorko miesto ir valstijos pareigūnai.

Susirinkime naujais nariais į Prekybos Rūmus priimti: J. Andrušis, S. Giedrikis, J. Giedrikienė, J. Gruodis, K. J. Jasaitis, A. Kaunas, J. Petrulis, Dr. V. Slavinskas, Dr. A. Snieška, Dr. J. Snieškienė, K. Vaitaitis.

(g)

TORONTO

Lietuvių Tautinė Sąjunga Naujųjų Metų sutikimą ruošia Lietuvių Namuose. Programoje yra numatyta patyrusių šeiminkinių paruoštos vaisės, šokiai ir kitos staigmenos.

Būrelis torontiečių ponių lapkričio 15 d. susirinkusios kavutei A. J. Puterių bute 187 St. Clarens Ave., padarė netikėtą staigmeną A. Al. Bričkų šeimai, padovanodamos naujagimiui reikalingą kraitelį.

Aldona ir Aloyzas Bričkai prieš metus, su trims mažametėmis mergaitėmis, iš Danijos atvyko į Kanadą ir apsigyveno Toronte. Tad vėl iš naujo reikėjo čia kurtis. Ir šis ponių padarytas gestas nepaprastai naujakiūrus nudžiugino. Kavutėje dalyvavo ir prie dovanų prisidėjo A. Barzevičienė, K. Jaškevičienė, Krasauskienė, Petkienė, Purvinienė, A. Puterienė, O. Reineks, Ropienė, Sergautienė, K. Steponienė, Šileikienė, A. Šimkevičienė, P. Šimkevičienė, E. Undraitienė, P. Urbonienė, T. Varneckienė ir Vitar-tienė.

Chicagos lietuvių žinios

Korp. Neo-Lithuania Chicagoje įvykusios šventės prezidiumas. Kalba Chicagos skyriaus pirm. Stasys Mažulis.

V. Labanausko nuotrauka

Neo Lithuania metinė šventė buvo iškilmingai atšvęsta

Korp! Neo-Lithuania Chicagos skyrius iškilmingai atšventė savo metinę šventę. Iškilnės prasidėjo 9 val. ryto pamaldomis Jėzuitų bažnyčioje, kur mišias laikė ir gražų pamokslą pasakė kun. Juozas Vaišnys, S. J. nuoširdus neo-lithuanų bičiulis.

Po pamaldų visi dalyviai nuvyko į kapines, kur uždėjo vainikus ant mirusių korporantų kapų.

Vakare, gražioje Midwest viešbučio salėje, dalyvaujant apie 400 svečių, įvyko iškilmingas posėdis, kurį pravedė pirmininkas stud. Stasys Mažulis, pasakydamas tai dienai skirtą kalbą. Po jo kalbėjo T. A. Sambūrio pirmininkas adv. Jonas Našliūnas.

Į senjorus buvo pakelti 9 korporantai.

Perskaičius konsulo Dr. Petro Daužvardžio sveikinimo laišką, toliau vyko sveikinimai žodžiu ir raštu.

Kun. Juozas Vaišnys, S. J., savo žodyje, nubrėžęs Korp! Neo-Lithuania užsi-mojimus, išryškino ir savo pažiūras į šios korporacijos idealiją. Jo nuoširdi kalba buvo palydėta gausiais plovimais.

Toliau žodžiu sveikino Lietuvių Bendruomenės Chicagos apygardos pirmininkas Jasaitis, garbės filisteris gen. Povilas Plechavičius, garbės filisteris Dr. J. Bartkus, ALT S-gos vardu Petras Vėbra, iš Brazilijos atvykęs kun. prof. Z. Ignatavičius, Fraternitas Lithuania vardu Dr. K. Aglinskas, Jaunosios Lietuvos vardu Dr. Antanas Rudokas, skautų vardu dail. Vladas Vijeikis, Korp! Vytis — stud. Rimvydas Cinka, Santaros — Algirdas Juškys, Korp! Gintaras — Eugenijus Šimaitis, Studentų S-gos — Dalia Orintaitė, Clevelando neo-lithuanų — stud.

A. Modestavičius, Detroito neo-lithuanų — stud. Gilvydytė, Korp! Viltis — Dr. Pavilionis.

Estų akademikų atstovas, Korp! Fraternitas Estica pirmininkas M. Utsar savo sveikinimo kalba baigė lietuviškais sakiniiais.

Raštu sveikino Korp! Neo Lithuania pirmininkas Povilas Ališauskas, prof. Šimoliūnas, iš Bostono — kolega Ignas Vilėniškis, kunigas Kubilius, S. J., stud. Rimas Staniūnas (atliekantis karingą prievolę), Korp! Neo-Lithuania New Yorke ir kt.

Svečių tarpe, be gausaus dalyvių būrio iš Detroito ir Clevelando, dar buvo prof. kun. Ignatavičius iš Brazilijos, filisteris Vyt. Dižiulis iš Kolumbijos, Dr. Kraučeliūnas iš Lemonto, Dr. Pavilionis iš Wisconsin, inž. Zėnonas Rekašius iš Indianapolis, filisteris Bronius Tiškus iš St. Louis ir kt.

V. K.

• **Lietuvių Studentų Sąjunga** 1959 d. suvažiavimas vyks lapkričio 27-29 dienomis Conrad Hilton viešbučio patalpose, Chicagoje. Šeštadienio vakare Willifordo salėje bus didysis suvažiavimo vakaras, kurio metu studentai išpildys meninę programą. Šokiams gros Heinz Karney orkestras. Studentai ir visuomenė nuoširdžiai kviečiama dalyvauti.

• **Lietuvoje studijavusių akademikų skautų suvažiavimas.** Vytauto Didžiojo Universiteto Korp. Vytis ir Studentų Skaučių Draugovė rengia pirmąjį suvažiavimą lapkričio 29 d. Visi Lietuvoje studijavę ir buvę korporacijos ar Draugovės nariai su šeimomis prašomi dalyvauti. Apie dalyvavimą pranešti B. Lukštaitei — 7225 So. Sacramento Ave., Chicago, Ill. Tel RE 7-7257.

• **Pianisto A. Smetonos koncertas** įvyksta lapkričio 29 d., 4 val. p. p. Jaunimo Centro salėje. Šiuo koncertu susidomėjimas gana didelis, nes tai pirmas jo koncertas Chicagoje. Programa: Bacho, Mozarto, Čiurlionies ir Shopeno kūriniai.

• **1961 m. Dainų šventės repertuaro pirmasis sąsiuvinys** jau išėjo. Jame 16 dainų: J. Dambrausko — Mada už Tėvynę, St. Šimkaus — Lietuviais esam mes gimę ir Augo girioj liepelė, J. Naujelio — Dainų dainelės, A. Vanagaičio — Vėjužėlis, M. Petrausko — Parsivedžiau mergužėlę lepūną, J. Zdaniaus — Siūbau, lingau paukštelis, Vl. Jakubėno — Tremtinių ir išvežtųjų giesmė, B. Markaičio — Lietuvos partizanų daina ir J. Bertulio — Pabusk, pasauli! Šios pastarosios žodžiai Balio Gaidžiūno, kitos — Maironio, Bern Brazdžionio, o šiaip, liaudies dainos. Lietuvos partizanų daina autorius dedikuota ministrui Br. K. Balučiui. Kiti dar du sąsiuviniai ruošiami spaudai, kuriuos ruošia muz. Juozas Kreivėnas. J. V.

PHILADELPHIA

• **Dr. Krivicko paskaita** "Postalininė padėtis Lietuvoje" suruošė ALB skyrius lapkričio 14 d. Prelegentas padėję Lietuvoje nagrinėjo teisiniu ir politiniu požiūriais. Prelegentas pastebėjo, jog esama žymių, kad atskiroms Sovietijos "respublikoms" duodama daugiau savarankiškumo, bet ar tikrai bus sukama ta kryptimi, parodys tik ateitis.

• **V. Šaudzys**, ALB skyriaus išdininkas, buvo pagerbtas jo 65 m. amžiaus sukakties proga. Po Dr. Krivicko paskaitos skyriaus pirm. prof. J. Puzinas pasveikino sukaktuvininką ir įteikė jam dovaną — knygą.

• **Balfo vakaras** rengiamas lapkričio 28 d., 6 val. vak., šv. Andriejaus parapijos salėje. Visi, seni ir jauni, kviečiami į vakarą atsilankyti ir tuo pačiu paramėti Balfo vykdomą šalpos darbą.

• **Dail. J. Pautieniaus** kūrinį paroda vyksta Lietuvių Banko patalpose. Paroda gausiai lankoma, eilė pavykslų jau parduota.

• **A. Smailytės** dailės darbų paroda vyksta Da Vinci Restaurant Gallery, 2007 Walnut St. Paroda tęsis iki lapkričio pabaigos. P. M.

BOSTON

CHORAS RUOŠIASI KONCERTUI

Bostono Liet. Mišrus Choras, vad. muz. J. Guidelio, sparčiai ruošiasi savo pirmajam koncertui, kuris įvyks 1960 m. sausio 17 d., So. Bostono Aukštesnės Mokyklos Auditorijoje Thomas Park, South Bostone. Po koncerto, Liet. Piliečių klubo salėje įvyks pokoncertinis banketas su įdomia programa.

Choro valdyba prašo apylinkės lietuvių minėtą dieną kitų parengimų nerengti ir visus maloniai kviečia į koncertą bei banketą.

Taip pat visi lietuviai, kurie mėgsta dainą ir yra pasiryžę palaikyti seną lietuvišką tradiciją, kviečiami įjungti į chorą ir tuo stiprindami šį vienetą. Repetacijos vyksta sekmadieniais 2 val. p. p. ir antradieniais 7:30 val. p. p. Tautinės Sąjungos namuose, 484 E. 4th St., So. Bostone.

L. S. T. Korp! Neo-Lithuania Filisteriui

PETRUI GLEMŽAI

staiga mirus, jo žmonai Dr. L. GLEMŽIENEI ir giminėms reiškia gilią užuojautą ir drauge liūdi

L. S. T. Korp! Neo-Lithuania Detroito

Korp! Neo-Lithuania filisteriui

PETRUI GLEMŽAI mirus,

jo žmonai Dr. LAIMAI GLEMŽIENEI, giminėms ir artimiesiems reiškia gilią užuojautą ir kartu liūdimė

Korp! Neo-Lithuania

Naujai pakeltieji senjorai klausosi prakalbų...

V. Labanausko nuotrauka

Dirvą pasiūlyk savo kaimynui susipažinti